

Programa d'educació ambiental del municipi de Callús

Ajuntament de Callús

Maig de 2022

Núm. expedient 2021/0015947

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Acció Climàtica

Direcció

Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental

Blanca Martínez de Foix Romances
Enric Coll Gelabert

Redacció

GAIA-Serveis Ambientals, S.L.

Montserrat Clapers Aibar
Cristina Forcada Clapés

ÍNDIX

0. RESUM EXECUTIU.....	1
1. INTRODUCCIÓ	2
2. EL CONTEXT	3
2.1 EL CONTEXT NATURAL.....	3
2.2 EL CONTEXT SOCIOECONÒMIC	5
3. MARC CONCEPTUAL DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL APLICAT A AQUEST PROJECTE.....	6
A. EL MARC CONCEPTUAL DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL	6
3.2 L'EDUCACIÓ AMBIENTAL COM A ELEMENT DE LOCALITZACIÓ DELS ODS DE L'AGENDA 2030.....	11
3.3 OBJECTIUS EDUCATIUS EN EL CONTEXT DE L'AGENDA 2030	13
4. ANTECEDENTS DEL PROJECTE.....	16
4.1 ACTIVITATS REALITZADES EN EDUCACIÓ AMBIENTAL	17
4.2 EQUIPAMENTS I RECURSOS AMBIENTALS EXISTENTS	20
4.3 AGENTS I PERSONES INVOLUCRADES EN EL PROJECTE.....	29
5. PROCÉS PARTICIPATIU AL MUNICIPI	30
5.1 PROPOSTA D'ACTUACIONS PARTICIPATIVES	30
5.2 ACTUACIONS PARTICIPATIVES REALITZADES	30
5.3 RESULTATS DE LES ENQUESTES.....	36
6. PLA D'EDUCACIÓ I SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL	43
6.1 OBJECTIUS DEL PLA D'ACTUACIONS.....	43
6.2 DESTINATARIS, PÚBLIC A QUI VA DIRIGIT.....	43
6.3 EIXOS TEMÀTICS. ÀMBITS DE TREBALL	44
6.4 PLA D'ACCIÓ.....	46
1. FOMENTAR I PROMOCIONAR L'ACTIVITAT LA MALETA DE L'AIGUA	48
2. FOMENTAR LA BIODIVERSITAT AL PATI DE L'ESCOLA I ACTIVITATS DE CONSCIENCIACIÓ.....	50
3. ORGANITZAR SORTIDES GUIADES PER ESCOLARS PER CONÈIXER LA NATURA I LA BIODIVERSITAT DELS ESPAIS NATURALS DE CALLÚS	52
4. ORGANITZAR SORTIDES GUIADES PER FAMÍLIES I PERSONES ADULTES PER CONÈIXER LA NATURA I LA BIODIVERSITAT DELS ESPAIS NATURALS DE CALLÚS	54
5. DISSENYAR I COL·LOCAR PLAFONS EXPLICATIUS O CREAR UNA APLICACIÓ A ALGUNS PUNTS EMBLEMÀTICS DEL CAMÍ DE LA SAL.....	56
6. TALLER DE CONSTRUCCIÓ I/O COL·LOCACIÓ DE CAIXES-NIU PER AFAVORIR OCELLS INSECTÍVORS I RAPINYAIRES (òlibes, xoriguer...)	58
7. ELABORACIÓ D'UN RECURS INTERACTIU PER CONÈIXER ESPÈCIES VEGETALS I ANIMALS DEL RIU CARDENER	60

8. EDITAR UNA GUIA, FULLETÓ INFORMATIU AMB MAPA O PORTAL AMB ITINERARIS D'INTERÈS NATURAL QUE ES PODEN FER AL MUNICIPI	62
9. CATALOGAR I ELABORAR UNA GUIA (ON LINE) PER CONÈIXER ELS ARBRES DELS CARRERS DE SÚRIA....	64
10. XERRADA SOBRE ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC PER PÚBLIC ADULT	66
11. PROJECTE 50/50 per escola	67
12. PUNT INFORMATIU PER FAMÍLIES I PERSONES ADULTES SOBRE ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC	69
13. ACTUACIONS PER AFAVORIR EL COMPOSTATGE CASOLÀ.....	71
14. FOMENTAR EL COMPOSTATGE A L'ESCOLA	73
15. PROMOCIONAR EL JOC DE GRAN FORMAT SOBRE EL RECICLATGE DELS RESIDUS	75
16. TALLER SOBRE PREVENCIÓ DE RESIDUS I RECICLATGE: CADA RESIDU AL SEU LLOC.....	77
17. ACTIVITAT LÚDICA AMB PERSONATGE SOBRE PREVENCIÓ DE RESIDUS.....	79
18. VISITA A LA DEIXALLERIA MÒBIL PER PERSONES ADULTES I FAMÍLIES	81
19. CREACIÓ D'UNA ACTIVITAT KAHOOT AMB MÒBIL PER TREBALLAR ELS RESIDUS.....	82
20. XERRADA SOBRE LA PROBLEMÀTICA DELS RESIDUS I DIFERENTS MODELS DE GESTIÓ per població adulta i famílies.....	84
21. VISITA GUIADA A LA DEPURADORA D'AIGÜES RESIDUALS.....	86
22. XERRADA EL CICLE DE L'AIGUA I LA NOVA CULTURA DE L'AIGUA.....	88
23. PROMOCIONAR I FOMENTAR LA UTILITZACIÓ DEL JOC TRESORS DE L'AIGUA.....	90
24. ELABORACIÓ D'UN CATÀLEG I DIFUSIÓ DE LES FONTS DEL MUNICIPI	92
25. SETMANA EUROPEA DE LA MOBILITAT SOSTENIBLE.....	94
26. ACCIONS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA PER RECOLLIR PROBLEMÀTIQUES SOBRE MOBILITAT AL MUNICIPI	96
27. CREACIÓ D'UNA ACTIVITAT-TALLER SOBRE CONSUM RESPONSABLE I ECONOMIA CIRCULAR PER ESCOLARS	98
28. XERRADA SOBRE CONSUM RESPONSABLE I ECONOMIA CIRCULAR per població adulta.....	100
29. CREACIÓ DEL CONSELL DE MEDI AMBIENT DEL MUNICIPI.....	102
30. SESSIONS PRÀCTIQUES I ACTIVITATS ALS HORTS per població adulta	104
31. CICLE DE SORTIDES PER VISITAR INSTAL·LACIONS MEDIAMBIENTALS PER POBLACIÓ ADULTA I FAMÍLIES.....	106
6.5 TAULA RESUM D'ACCIONS	108
7. LA GESTIÓ I EL SEGUIMENT DEL PLA	113
7.1 LA GESTIÓ	113
7.2 SEGUIMENT DEL PLA.....	113
8. LA COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ.....	116

0. RESUM EXECUTIU

El projecte que es desenvolupa a continuació consisteix en la redacció i disseny del Programa d'educació ambiental del municipi de Callús. El projecte compta amb el suport de la Diputació de Barcelona i la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener, de la qual el municipi en forma part.

El municipi de Callús ha dut a terme fins l'actualitat actuacions de sensibilització i educació ambiental dirigides tant a escolars com al públic en general, com ara la participació al Let's Clean Up Day, activitats de la Setmana Europea de la Prevenció de Residus o de la Setmana de l'Energia, mercats d'intercanvi de 2a mà...

Les activitats dutes a terme, però, no segueixen cap fil conductor, i per aquest fet es fa necessari el programa d'educació ambiental, que marca les directrius a seguir i les accions concretes adequades al municipi. Al document s'hi relacionen aquestes activitats, i també es disposa d'un recull dels equipaments i activitats d'educació ambiental existents disponibles per al municipi, tant de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener com del Consorci del Bages per a la Gestió de Residus, el Parc de la Sèquia de Manresa i Diputació de Barcelona.

Per tal d'implicar la ciutadania, els escolars i les entitats del municipi, s'ha dut a terme un procés participatiu mitjançant sessions participatives i enquestes en paper i online. La resposta obtinguda ha posat de manifest el desconeixement de les activitats realitzades, i ha permès constatar la necessitat de comunicar i difondre millor les activitats que es duen a terme. Per aquest motiu, el pla inclou una proposta de comunicació i difusió de les activitats.

El pla d'actuacions proposat s'articula a l'entorn de 6 temàtiques: biodiversitat i entorn natural, energia i canvi climàtic, residus, aigua, mobilitat i consum responsable. Les fitxes d'accions contenen una descripció de cadascuna de les activitats proposades, així com els objectius curriculars, la prioritat, el termini d'execució o una aproximació al cost de l'acció, entre d'altres.

El públic destinatari de les actuacions són escolars, famílies, persones adultes, entitats i visitants. Així el municipi es compromet a impulsar l'educació i la sensibilització ambiental a tota la població mitjançant les actuacions concretes que es proposen per a cada sector.

Dins del Pla d'educació ambiental s'estableix un mecanisme de gestió i de seguiment, per a avaluar l'aplicació de les mesures i els resultats obtinguts. La utilització d'indicadors de seguiment de forma anual permetrà estandarditzar el seguiment i obtenir dades comparables que permetran valorar el grau de compliment dels objectius del pla.

1. INTRODUCCIÓ

El present projecte consisteix en la redacció i disseny del programa d'educació ambiental del municipi de Callús, amb el suport de la Diputació de Barcelona i la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener.

El programa educatiu té els següents objectius:

- Aconseguir un **document personalitzat per cada municipi** que contingui un pla per portar a terme accions i projectes d'educació i sensibilització ambiental. Fins ara s'han realitzat actuacions de sensibilització i educació ambiental però no segueixen cap fil conductor. Per aquest fet es voldria disposar d'un document on es marquin **directrius a seguir i accions concretes** que s'adeqüin a cada municipi.
- El **públic destinatari** són:
 - públic escolar: alumnes de l'Escola Joventut de Callús
 - Públic familiar
 - Associacions i entitats
 - Comerços i empreses del municipi.
- El projecte inclou un **procés participatiu** en el qual s'impliqui escoles, associacions, comerços, empreses i la població en general.

2. EL CONTEXT

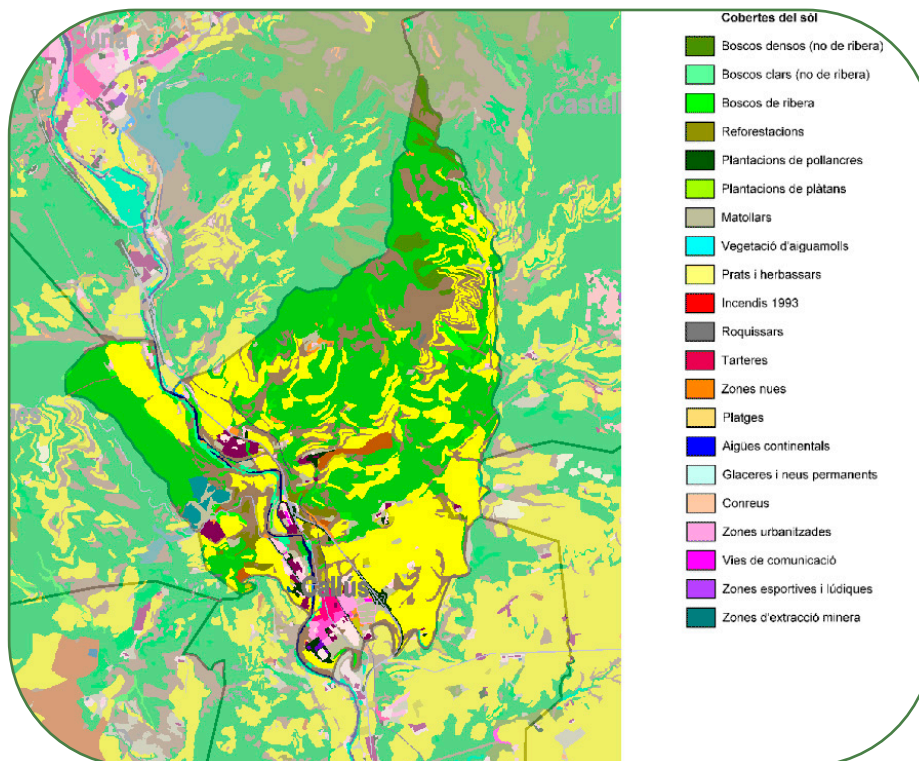
El municipi de Callús ocupa una superfície de 12,5 km² i està localitzat a la comarca del Bages, a l'esquerra de la vall mitjana del riu Cardener, al nord-oest del Pla de Bages. Callús compta amb altres entitats de població com les colònies o barris fabrils d'Antius, a la dreta del Cardener, i el Cortès i Can Cavaller, a mà esquerra del riu. Limita amb els termes de Sant Joan de Vilatorrada, Fonollosa, Sant Mateu de Bages, Súria i Santpedor.

2.1 El context natural

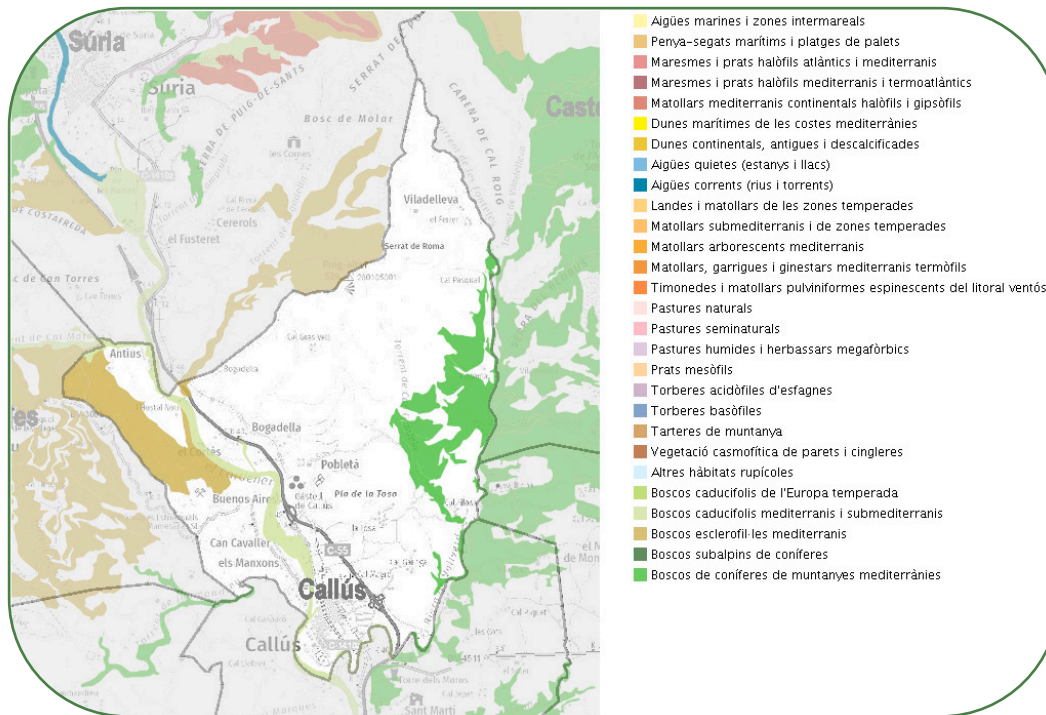
El municipi té una altitud de 260 metres sobre el nivell del mar. El territori, generalment planer, és esglaonat a les terrasses fluvials del Cardener i als altiplans estructurals de la depressió bagenca. A llevant i a ponent, el territori està envoltat pels sectors muntanyosos de Castellnou i Sant Mateu, respectivament, mentre que cap a la banda de Santpedor forma part encara del Pla de Bages.

Hidrologicalment el municipi pertany a la conca del riu Cardener, el qual travessa el municipi per l'interior i fa de frontera entre els municipis de Súria i Callús i de Sant Joan de Vilatorrada i Callús.

Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya el 22,3% de la superfície del municipi és forestal, bàsicament boscos densos de pins.

Cobertes del sòl del municipi. Font: Sistema d'Informació Territorial Municipal (SITMUN)

Hàbitats d'Interès Comunitari del municipi. Font: Sistema d'Informació Territorial Municipal (SITMUN)

Entre els hàbitats d'interès comunitari destaca el 3280 “Rius mediterranis permanents, amb gespes nitròfiles del Paspalo-Agrostidion amb àlbers i salzes”. Cal tenir en compte la greu afectació sobre la vegetació que han tingut les fuites ocasionals dels col·lectors de salmorra de les explotacions mineres de potassa.

Dins del terme municipal no hi ha, actualment, cap espai protegit de cap categoria oficial (Parcs Naturals, espais inclosos al Pla d'Espais d'Interès Natural, ni espais de la Xarxa Natura 2000). No obstant això, el límit nord-oest del municipi es troba proper a l'espai PEIN Serra de Castelltallat.

Segons dades del Mapa de perill bàsic d'incendi forestal de Catalunya (mapa estàtic que defineix un estat del territori estimatiu de la freqüència i la intensitat en què s'hi pot produir el perill d'incendi), la zona nord del municipi se situa en una zona de risc alt d'incendi, amb alguns punts amb risc molt alt. Segons dades del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, entre els anys 2011 i 2020 hi ha hagut 7 incendis al municipi, amb afectació a 0,48 hectàrees forestals i 0,19 hectàrees no forestals.

Segons dades del mapa de patrimoni natural del municipi, hi ha 19 zones d'interès: Bosc del Filador, Bosc Gran, el bullidor d'Antius, el Gual, el Pla de la Tosa, els Horts del Cortès, la font de Cal Filosa, la font del Clot de Garces, el Forat de les Ànimes, el Gorg de la Por, els horts municipals, l'Alzinar, la riera de Bellver, al pla dels Pinyers, Puig Alter, Puig de Roma, el saltant de Cogoma, el saltant de les Valls i la serra d'Antius. Al mapa també hi consten 2 espècimens botànics d'interès: el pi de les set branques o els set pins i el roure de la font d'Antius.

2.2 El context socioeconòmic

L'any 2020 la població del municipi és de 2.129 habitants, amb una densitat de 170,3 habitants per km².

Segons dades del programa HERMES (Informació Estadística Local de Diputació de Barcelona) l'edat mitjana de la població del municipi l'any 2020 és de 41,8 anys, 40,5 anys per als homes i 43,0 anys per a les dones. El gruix de la població es troba entre els 15 i els 64 anys (65,3%), amb un 45,4% entre els 35 i els 64 anys, i un 13,9% de més de 65 anys.

Segons dades de l'IDESCAT, el municipi té el 55,0% de la població de més de 16 anys ocupada. Segons dades de l'HERMES, les empreses del municipi pertanyen majoritàriament al sector serveis, seguit de la indústria.

A la pàgina web Polígons i Empreses del Bages hi consten 5 polígons industrials al municipi: Can Cavaller, Can Cortès, Els Manxons, Fàbrica El Cortès i Fàbrica Nova, amb 31 empreses ubicades als polígons. Dins del nucli urbà hi ha 27 empreses, la majoria del sector serveis, i fora del nucli hi ha 2 empreses.

Tot i que l'agricultura no té massa pes específic, el terme municipal presenta una superfície agrícola utilitzada l'any 2009 de 369 hectàrees (segons dades de l'IDESCAT), un 29,5% de la superfície total del terme municipal, cultivada principalment per conreus herbacis, i hi són presents 6 explotacions ramaderes, principalment d'aviram (78,7% dels caps de bestiar) i porcí (20,6% dels caps de bestiar).

3. MARC CONCEPTUAL DE L'EDUCACIÓ AMBIENTAL APLICAT A AQUEST PROJECTE

a. El marc conceptual de l'educació ambiental

Aquest apartat està adaptat del capítol "Sobre educació ambiental urbana. Una visió des de Barcelona". Teresa Franquesa i Codinach. Ajuntament de Barcelona Del llibre Educació ambiental. D'on venim? Cap a on anem? . Diputació de Barcelona (2017)

L'educació ambiental ha d'ajudar les persones a prendre consciència, a aprendre coneixements, destreses i valors i a adquirir experiència i determinació, tot plegat a fi de capacitar per actuar, individualment i col·lectivament, en la resolució dels problemes ambientals presents i futurs.

Es poden establir cinc maneres principals d'entendre i de fer educació ambiental a casa nostra, a partir del model de referència que van crear Jaume Terrades i altres als anys 70 i posteriors sobre educació ambiental a la natura.

Tot i que aquests cinc enfocaments de fer educació ambiental han anat sorgint successivament en el temps, no s'han substituït l'un a l'altre, sinó que conviuen en el moment actual i han de formar part tots cinc del Pla d'educació i sensibilització ambiental al municipi de Callús.

L'entorn urbà com a aula

Els programes que es poden agrupar en aquest enfocament són aquells que veuen l'entorn urbà, les ciutats, els pobles, la comarca des del punt de vista del conjunt, com un **objecte de coneixement i que l'usen com a recurs, escenari i aula**. En sortides, visites i itineraris entesos com a classes a l'aire lliure, els destinataris descobreixen indrets, estudien l'entorn... i això es pot relacionar amb problemàtiques més urbanes com poden ser: els residus, l'energia, la contaminació, el canvi climàtic, la disponibilitat d'aigua, la contaminació d'aigua... Aquests programes posen al "poble" i a la "comarca" a disposició de l'educació, entenent que tot el que hi ha a aquest entorn –espais, centres escolars, cuines, camps, mercats i comerços, activitats i institucions, – i també el seu context ha de servir com a font d'aprenentatge directa.

Tot i que alguns d'aquests programes s'adrecen a la població adulta, en aquest corrent predominen els programes destinats als infants i adolescents, majoritàriament en grups escolars que estudien

l'entorn en el marc d'assignatures de ciències naturals o socials, de manera que els educadors **usen elements de l'entorn urbà i natural per facilitar els aprenentatges que cal fer a l'escola.**

Per sintetitzar, els programes enquadrats en aquest corrent faciliten l'ús del "poble" o la "comarca" per a l'aprenentatge de primera mà i tenen com a objectiu millorar el coneixement de l'entorn proper, particularment dels valors patrimonials, amb la idea de fons que "cal conèixer per estimar".

L'entorn urbà i natural com a ecosistema

El fet de mirar els pobles i la comarca com un ecosistema ens permet entendre el seu metabolisme, estimar la ingent quantitat d'energia, d'aigua i **d'aliments** que importa i de **residus** que exporta, reconèixer els impactes que produeix sobre l'entorn proper i llunyà, i reflexionar sobre tot plegat. Per això, es considera clau **estendre aquests coneixements entre els ciutadans**, per tal que tinguin criteri i puguin influir en les decisions sobre gestió dels recursos, la planificació i altres aspectes de la governança.

Pel que fa a les activitats realitzades en el medi natural, l'objectiu és **ajudar als infants i a les persones adultes a retrobar-se amb la natura**, però no des d'un punt de vista utilitari o de control, sinó per tenir-hi una nova relació. La natura permet centrar-nos, millorar la memòria, la creativitat i el nostre estat d'ànim; ens alleuja l'ansietat, millora les relacions socials i dona impuls al sistema immunitari. A més, **genera un comportament de preocupació pel medi ambient** que es pot influenciar des de petits si hi ha un contacte freqüent amb els mateixos llocs naturals.

En síntesi, en aquest enfocament els programes d'educació ambiental pretenen ajudar a comprendre el funcionament del "poble" i la "comarca" des de la ciència ecològica. El rerefons és «si entenc el funcionament del sistema, sabré viure-hi de manera que eviti disfuncions».

Els problemes ambientals dels municipis i la comarca

Inicialment, aquest corrent va sorgir com a resposta a certs problemes de mala qualitat de vida a les ciutats, especialment pel que fa a la contaminació de l'aire o la manca d'espais verds, i, progressivament, s'hi va afegir la consideració dels efectes negatius que l'entorn urbà té sobre el medi, com ara la **producció de residus**, la contaminació dels rius, el consum d'energia, la destrucció de la biodiversitat,... Els programes educatius que s'hi emmarquen pretenen donar a conèixer aquestes problemàtiques per tal que la gent en prengui consciència i contribueixi a evitar-les.

Es tractava d'**evidenciar els problemes i la necessitat de trobar-hi solució**, una solució que comporta sempre canvis d'hàbits personals i col·lectius. Les propostes educatives d'aquesta tendència inclouen des de les visites als abocadors a les plantes de compostatge o deixalleries per veure el destí dels residus alimentaris i com es gestionen, i sobretot la tipologia i quantitat dels mateixos que pot ser evitable.

Actualment, en molts dels programes d'educació ambiental urbana que els ajuntaments i altres ens locals ofereixen i que inclouen activitats com ara visites a instal·lacions de tractament de residus i d'altres es poden llegir intencionalitats relacionades amb el fet de «conscienciar els alumnes sobre els problemes ambientals de l'entorn urbà».

En síntesi, els programes que responen a aquest corrent evidencien els problemes ambientals amb l'objectiu de fer prendre consciència de la seva existència i de les seves conseqüències. El rerefons és «si conec els problemes, els voldré resoldre».

La gestió ambiental dels municipis i la comarca

Una línia de programes formatius destinats a **explicar la gestió ambiental que fan les administracions** i a demanar a la ciutadania que faci la part que li pertoca.

Hi ha propostes educatives, com l'exposició *Reduïm Residus*, produïda per la Diputació de Barcelona, o algunes de les activitats de la guia *Hàbitat*, que susciten la reflexió dels destinataris entorn de la complexitat de la gestió i apunten a incrementar la seva responsabilitat.

La major part de la resta d'iniciatives se centren a divulgar normes i bones pràctiques, justificar i descriure els comportaments esperats per part del destinatari i instruir-lo sobre maneres concretes d'actuar. L'exemple paradigmàtic d'aquesta tendència és l'esforç ingent dedicat a explicar que cal reciclar els residus i com fer-ho exactament. L'estalvi d'aigua i d'energia, la neteja i el manteniment de l'espai públic són altres temes clàssics, als quals s'han anat afegint qüestions com la prevenció del soroll, la mobilitat sostenible, el consum responsable, **la minimització de residus** i l'ús d'energies renovables.

En resum, l'objectiu dels programes d'aquest corrent és ensenyar comportaments concrets idonis que facilitin la gestió col·lectiva. El rerefons és «si sé què he de fer i com fer-ho, ho faré bé».

La transformació de la "ciutat"

Segons aquest enfocament, assumir aquesta corresponsabilitat ens portarà a cocrear una visió de futur i a codissenyar les ciutats, els pobles i la comarca que volem, en un procés que fem entre tots i en el qual aprenem conjuntament. Més que dir als ciutadans què cal fer, se'ls convida a ser protagonistes en la definició de l'horitzó i en el procés de transformació.

Les propostes que segueixen aquesta tendència reconeixen que només comprenem parcialment la manera com s'han de gestionar les ciutats, els pobles i la comarca en el seu conjunt i que tant els petits com els grans poden participar en la construcció de noves maneres de dissenyar i de governar el medi urbà.

Es tracta d'un plantejament ambiciós, en el qual **acció cívica i educació ambiental es vinculen**, de manera que, tant com el resultat de l'acció, interessa l'aprenentatge del procés per identificar el problema, cercar alternatives, crear consens, dissenyar la solució, planificar, executar i avaluar. Els projectes educatius en xarxa entre diverses escoles, metodologies educatives d'aprenentatge servei amb participació de l'alumnat; els projectes de les associacions del municipi, empreses, comerços i altres agents socials amb processos de deliberació i participació... formen part d'aquesta cinquena perspectiva.

En síntesi, els programes d'aquest corrent volen apoderar les persones perquè participin a imaginar un poble millor i a fer-ho possible implicant-nos en processos d'aprenentatge/acció. El rerefons és «si em sento part del meu entorn i me'n faig responsable, m'implicaré en la recerca de solucions a problemes canviants».

Amb aquest objectiu, segurament el darrer dels cinc enfocaments ens proposa la millor estratègia acompanyar les persones en processos d'aprenentatge/acció, en els quals aprenem tot fent.

Una estratègia que necessàriament ha d'estar acompanyada dels millors elements de totes les altres: la curiositat per la descoberta de l'entorn, la valoració del patrimoni, la comprensió del poble com a sistema complex, la identificació dels impactes que les persones provoquen en els sistemes naturals i dels problemes que el deteriorament del medi ambient causa en els humans (consum i malbaratament de recursos, canvi climàtic), la formació de bons hàbits quotidians i la discussió crítica dels valors que guien el nostre estil de vida.

Enfocament	Objectiu	Rerefons	Concepte clau	Resultat esperat
El municipi com a aula	Millorar el coneixement del propi entorn	Si conec el meu entorn, l'estimaré	Valoració	Defensa i conservació del patrimoni
El municipi com a ecosistema	Ajudar a comprendre el funcionament de la ciutat des de la ciència	Si entenc el funcionament del sistema, podré evitar disfuncions	Comprensió	Comportament basat en el coneixement científic
Els problemes ambientals del municipi	Fer prendre consciència dels problemes ambientals	Si conec els problemes, els voldré resoldre	Conscienciació	Denúncia Activisme
La gestió ambiental del municipi	Ensenyar comportaments adequats i promoure canvis d'hàbits	Si conec solucions concretes, col·laboraré a implementar-les	Col·laboració	Canvis en accions quotidianes i estil de vida personal
La transformació del municipi	Apoderar per participar en processos de canvi	Si em sento partícip del meu entorn, m'implicaré a explorar solucions	Participació	Corresponsabilitat Proactivitat Innovació

Principals enfocaments en educació ambiental. Llibre "Educació ambiental. D'on venim? Cap a on anem?". Teresa Franquesa i Codinach. Diputació de Barcelona (2017)

Cap a una educació ambiental renovada

En base a aquesta perspectiva, es proposa anar incorporant aquestes aproximacions i una visió renovada de l'educació ambiental als entorns urbans, ciutats i pobles, a la qual la **perspectiva comarcal** pot dotar de coherència i coordinació.

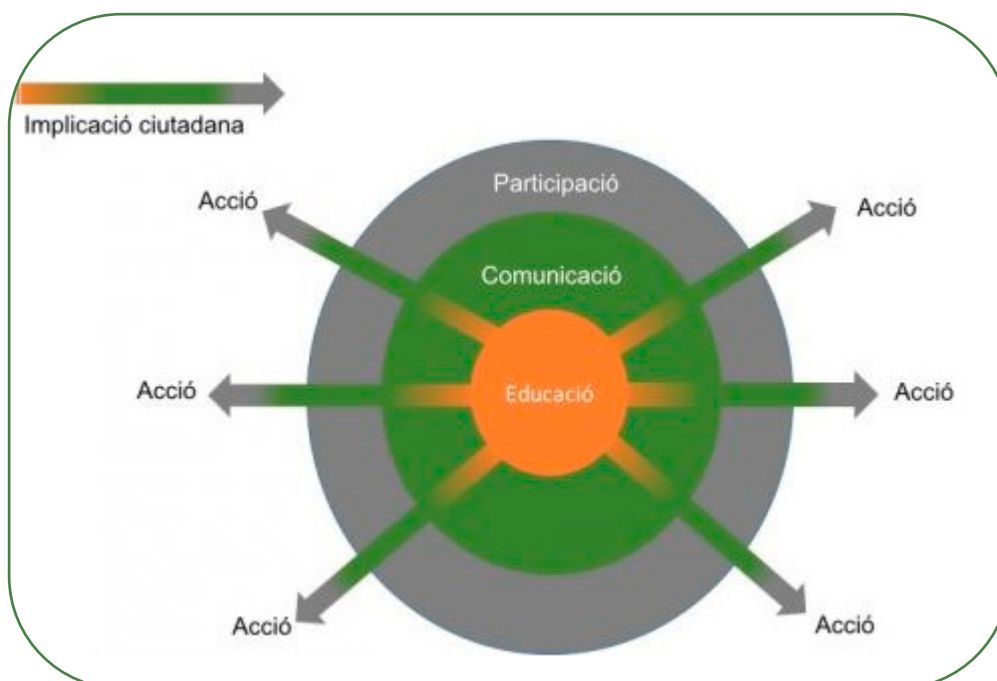
Per exemple, l'entorn urbà és un bon context per fer educació ambiental, però també cal integrar la dimensió ambiental i la social. El fenomen urbà és un sistema socioecològic complex.

Cal conrear una visió constructiva, positiva i de futur. Per exemple, per millorar la gestió dels residus, no ens cal només emmirallar-nos en iniciatives de la Setmana Europea de la Prevenció de Residus o projectes de prevenció del malbaratament alimentari que es realitzen en altres comarques properes més urbanes. Cal entendre que vivim en entorns urbans i també volem qualitat de vida i bon estat de les nostres ciutats i pobles, i de la nostra comarca.

Els entorns urbans son un lloc on podem transformar la societat. La ciutadania, els escolars, han d'estar informats però també tenir capacitats per actuar i ser participatius, per apoderar-los, i construir el poble i la comarca de forma col·lectiva.

A banda, cal incorporar els elements propis de la **comunicació, com a instrument de sensibilització**, per fer arribar aquest marc educatiu i aquests conceptes al públic receptor i fer-lo partícip a diferent nivell.

En aquest sentit, cal passar de la visió piramidal on la base està l'educació i a dalt de tot l'acció, però amb molt poc impacte (poca àrea) a una visió circular, on el cor és l'educació però la crida a l'acció es fa expansiva i arriba al màxim de gent.

Visió circular de l'educació ambiental. Font: Ana Villagordo

3.2 L'educació ambiental com a element de localització dels ODS de l'Agenda 2030

L'agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible

El 25 de setembre de 2015 va ser aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides l'**Agenda de Desenvolupament Sostenible**, amb els objectius d'erradicar la pobresa, lluitar contra la desigualtat i injustícia, protegir la Biodiversitat i posar fre al canvi climàtic, entre altres.

Aquesta agenda marcarà l'acció global pel desenvolupament fins a l'any 2030 i configura un full de ruta d'actuació connectat entre sí per a assolir un objectiu comú: el desenvolupament mundial sostenible.

L'Agenda 2030 és una agenda integral i multidimensional (referida a les tres dimensions del desenvolupament sostenible: econòmica, social i ambiental), i d'aplicació universal. Es desplega mitjançant un sistema de **17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, a través dels quals es proposa abordar els grans reptes globals, des de la lluita contra la pobresa o el canvi climàtic fins a l'educació, la salut, la igualtat de gènere, la pau o les ciutats sostenibles. Cada ODS inclou diferents fites (en total 169) que contribueixen al compliment dels objectius.

L'Agenda 2030 estimula l'acció en 5 esferes de vital importància (conegudes com les 5 P): persones (*People*), planeta (*Planet*), prosperitat (*Prosperity*), pau (*Peace*), i aliances (*Partnership*).

La localització dels ODS en aquest projecte

En el context d'aquest Projecte localitzem els ODS que tenen relació amb el mateix:

	<p>ODS 3. SALUT I BENESTAR</p> <p>Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats. I en concret la fita 3.9 en relació a reduir els efectes sobre la salut de la pol·lució de l'aire.</p>
	<p>ODS 4. EDUCACIÓ DE QUALITAT</p> <p>En tots els projectes d'educació ambiental aquest és l'ODS principal. Es tracta de garantir una educació de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom. I la fita 4.7 proposa garantir que tots els alumnes adquireixin els coneixements i les competències necessàries per promoure el desenvolupament sostenible mitjançant l'Educació per al Desenvolupament Sostenible i estils de vida sostenibles, entre altres.</p>

	<p>ODS 6. AIGUA NETA I SANEJAMENT</p> <p>Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones. Protegir i restablir els ecosistemes relacionats amb l'aigua, inclosos els boscos, muntanyes, aiguamolls, rius aquífers i llacs.</p>
	<p>ODS 7. ENERGIA NETA I ASSEQUIBLE</p> <p>Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a tothom. Augmentar substancialment el percentatge de l'energia renovable en el conjunt de fonts d'energia. Duplicar la taxa mundial de millora de l'eficiència energètica.</p>
	<p>ODS 11. CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES</p> <p>Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles. Redoblar els esforços per a protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural del món. Reduir l'impacte ambiental de les ciutats, amb especial atenció a la qualitat de l'aire, així com a la gestió de residus municipals i d'altres tipus. Augmentar el nombre de ciutats i assentaments humans que adopten i posen en marxa polítiques i plans integrats per promoure l'ús eficient dels recursos, la mitigació del canvi climàtic i l'adaptació a aquest, així com la resiliència davant dels desastres com el cas dels incendis forestals.</p>
	<p>ODS 12. GARANTIR MODALITATS DE CONSUM I PRODUCCIÓ SOSTENIBLES</p> <p>Disminuir de manera substancial la generació de residus mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització. Assegurar que les persones de tot el món tinguin informació i conscienciació pertinents per al desenvolupament i els estils de vida sostenibles, en harmonia amb la natura.</p>
	<p>ODS 13. ACCIÓ CLIMÀTICA</p> <p>Adoptar mesures urgents per a combatre el canvi climàtic i els seus efectes. Enfortir la resiliència i la capacitat d'adaptació als riscos relacionats amb el clima i desastres naturals. Incorporar mesures relatives al canvi climàtic en les polítiques, les estratègies i els plans nacionals. Millorar l'educació, la conscienciació i la capacitat humana i institucional en relació amb la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació a aquest, la reducció dels seus efectes i l'alerta primerenca.</p>
	<p>ODS 15. VIDA TERRESTRE</p> <p>Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la Biodiversitat.</p>

3.3 Objectius educatius en el context de l'Agenda 2030

En aquest apartat s'indiquen quins són els objectius generals que podem relacionar amb aquest projecte en clau de l'Agenda 2030, en base al document "*Educació per als Objectius de Desenvolupament Sostenible. Objectius d'aprenentatge*"¹.

Competències clau per a la sostenibilitat

Existeix un acord general que els ciutadans de la sostenibilitat han de tenir unes competències clau determinades que els permetin comprometre's d'una manera constructiva i responsable amb el món actual. El document exposa quines són aquestes competències clau per a la sostenibilitat. A continuació les destaquem i les posem en relació al Pla d'Educació als municipis del Cardener.

Competència de pensament sistèmic: la capacitat de reconèixer i comprendre les relacions entre biodiversitat, ecosistemes, gestió i conservació d'espais naturals, contaminació i energies.

Competència preventiva: la capacitat de comprendre i avaluar múltiples futurs; avaluar les conseqüències de les accions, les conseqüències de no actuar, valorar accions que provoquen impactes al medi i a la biodiversitat.

Competència normativa: la capacitat de comprendre i reflexionar sobre les normes i els valors subjacents a les accions pròpies; i negociar els valors, els principis i els objectius de la sostenibilitat en un context de conflictes d'interessos i d'equilibris, coneixements incerts i contradiccions.

Competència estratègica: la capacitat de crear i aplicar col·lectivament accions innovadores que fomentin la sostenibilitat a escala local i més enllà: com fer un millor ús de l'energia i l'aigua, com prevenir residus, com conservar la biodiversitat i els ecosistemes...

Competència de col·laboració: la capacitat d'aprendre, entendre i respectar els altres: posar en valor la diversitat d'agents que intervenen en el projecte; entendre i respectar les necessitats, perspectives i accions dels altres; abordar els conflictes i problemes ambientals en grup i facilitar la resolució dels mateixos de manera col·laborativa i participativa.

Competència de pensament crític: la capacitat de qüestionar normes, pràctiques i opinions; prendre una posició en el discurs de la sostenibilitat. Reflexions a partir del canvi climàtic, la contaminació, la conservació de la biodiversitat...

Competència de consciència d'un mateix: la capacitat de reflexionar en la funció que un mateix té dins la comunitat local i la societat (global): avaluar constantment les accions pròpies i continuar motivant sobre accions que es poden fer a títol individual per millorar el medi ambient global.

Competència de resolució de conflictes integrada: la capacitat global d'aplicar diferents marcs de resolució de conflictes a problemes complexos de sostenibilitat i generar possibles solucions viables, inclusives i equitatives que promoguin el desenvolupament sostenible, tot integrant les competències assenyalades abans.

¹ El 2017 la UNESCO va publicar el document *Educació per als Objectius de Desenvolupament Sostenible: Objectius d'aprenentatge*, un document de referència en els treballs dels ODS en l'àmbit educatiu.

Objectius d'aprenentatge

En aquest capítol es destaquen els següents objectius d'aprenentatge que les accions proposades en aquest document haurien de recollir, especialment en relació als ODS: 3,4,6,7,11,12,13, 15.

Objectius d'aprenentatge cognitiu: L'alumne coneix i entén:

- Estratègies de prevenció, mitigació i adaptació al canvi climàtic, a escales diferents (des de l'escala mundial a la individual), en casos concrets com la gestió d'espais naturals, la biodiversitat, els incendis forestals i l'ús de l'aigua, residus i energia.
- Les diferents fonts d'energia (renovable i no renovable) i els avantatges i desavantatges respectius.
- Quina energia s'utilitza principalment en el seu entorn (escola, habitatge, municipi).
- Els impactes negatius de la producció no sostenible de l'energia, com les tecnologies d'energia renovable poden contribuir al desenvolupament sostenible.
- L'efecte hivernacle com un fenomen natural provocat per una capa aïllant de gasos amb efecte hivernacle i el canvi climàtic actual com un fenomen antropogènic que es deriva de l'augment de les emissions de gasos amb efecte hivernacle.
- Quines activitats humanes contribueixen més al canvi climàtic i principals conseqüències del canvi climàtic a escala global però també local.
- L'aigua com a condició fonamental de la vida. La importància de la qualitat i quantitat de l'aigua. Les causes, els efectes i les conseqüències de la contaminació i l'escassetat d'aigua.
- Ecologia bàsica dels ecosistemes locals i comarcals, tot identificant les principals espècies que hi viuen.
- Fenòmens que amenacen la biodiversitat, com la pèrdua d'hàbitats, la desforestació, la fragmentació, la sobreexplotació, les espècies invasores.

Objectius d'aprenentatge socioemocional: L'alumne coneix, entén i és capaç de:

- Reflexionar sobre el seu entorn natural, i argumentar a favor de la conservació de la biodiversitat per motius ecosistèmics i com a part de la identitat del municipi.
- Sentir-se responsable dels impactes mediambientals i socials del seu estil de vida individual.
- Argumentar contra les pràctiques mediambientals destructives que provoquen pèrdua de biodiversitat.
- Explicar la dinàmica ecosistèmica i l'impacte ambiental, social i econòmic i ètic del canvi climàtic.
- Comprendre el seu impacte personal en el clima, des d'una perspectiva local i global.
- Qüestionar el dualisme ésser humà/natura i comprendre que formem part de la natura, que no en som aliens.
- Avaluar i comprendre la necessitat d'una energia sostenible.
- Definir valors personals relatius a la producció i l'ús de l'energia, a més de reflexionar i avaluar el seu ús en termes d'eficiència i suficiència energètica.
- Participar en activitats per millorar la gestió de l'aigua i el sanejament a les comunitats locals.
- Sentir-se responsable de l'ús que fa de l'aigua.

- Distingir les necessitats dels desitjos i reflexionar sobre la seva conducta individual com a consumidor en vista de les necessitats del món natural, de la resta de les persones i de les generacions futures.

Objectius d'aprenentatge comportamental: L'alumne coneix i és capaç de:

- Reduir la seva petjada hídrica individual i estalviar aigua en la seva activitat diària.
- Destacar la importància dels ecosistemes naturals i la conservació de la biodiversitat.
- Aplicar i avaluar mesures per augmentar l'eficiència i la suficiència energètiques en la seva esfera personal i augmentar la proporció d'energies renovables en les fonts d'energia locals.
- Planificar, executar i avaluar projectes de sostenibilitat basats en la comunitat.
- Fomentar propostes per reduir les emissions de carboni a escala local.

4. ANTECEDENTS

PROJECTE

DEL

Per començar a elaborar la proposta de procés participatiu del municipi, prèviament hem analitzat:

- Activitats realitzades en educació ambiental
- Equipaments i recursos ambientals existents
- Agents i persones que poden estar involucrats en el projecte

4.1 Activitats realitzades en educació ambiental

Logotip del Let's Clean Up Europe

Le'ts Clean Up Day

Dates de realització: durant el mes de maig de cada any

Objectius: neteja dels entorns naturals del municipi

Accions de la campanya: es fa la recollida de la brossa abandonada en un entorn natural del municipi. L'any 2021, per exemple, es va fer als entorns del riu Cardener

Públic a qui va dirigit: públic en general

Nombre de persones participants: 15 persones aproximadament

Setmana Europea de la Prevenció de Residus

Setmana Europea de la Prevenció de Residus

Dates de realització: durant el mes de novembre de cada any

Objectius: promocionar accions de prevenció de residus

Accions de la campanya: en general, s'han portat a terme tallers conjuntament amb l'escola del municipi i/o en col·laboració amb el grup de dones del municipi

Públic a qui va dirigit: escolars i ciutadans del municipi

Nombre de persones participants: 20-25 persones aproximadament

Parada d'un mercat d'intercanvi de 2a mà

Mercat d'intercanvi de 2a mà

Dates de realització: durant les festes de tardor (12 d'octubre)

Objectius: promocionar l'intercanvi i venda d'articles de 2a mà

Accions de la campanya: es fa un mercat d'intercanvi i venda d'articles de 2a ma, un cop a l'any, en motiu de les festes de tardor, on hi ha altres activitats al carrer

Públic a qui va dirigit: públic en general

Nombre de persones participants: habitualment hi ha unes 6-8 parades participants. No s'ha quantificat mai el públic present en aquest mercat

L'inflable, per reciclar saltant! Agència de Residus de Catalunya

Inflable de residus

Dates de realització: durant les festes de tardor (12 d'octubre)

Objectius: promocionar accions de prevenció de residus

Accions de la campanya: en motiu de les festes de tardor, on hi ha altres activitats al carrer, s'instal·la un inflable cedit per l'Agència de Residus

Públic a qui va dirigit: públic infantil

Nombre de persones participants: 40 infants aproximadament

Deixalleria mòbil del Consorci del Bages per a la Gestió de Residus

Callús cada cop més sostenible

Dates de realització: tot l'any

Objectius: fomentar l'ús de deixalleria i promoure el comerç local

Accions de la campanya: les persones que fan ús de la deixalleria, se'ls hi va segellant una targeta, que quan està plena, la porten a l'Ajuntament i se'ls hi dona uns vals de descompte pel comerç local

Públic a qui va dirigit: ciutadans de Callús

Nombre de persones participants: any 2018, 106 Vals, 2019 – 126 Vals, 2020 – 114 Vals i 2021 – 084 Vals

Xerrada "La nova factura i l'autoconsum". 22 d'octubre de 2021

Setmana de l'Energia

Dates de realització: durant la setmana de l'energia.

Objectius: fomentar l'eficiència energètica i l'ús de les energies renovables

Accions de la campanya: s'ha portat a terme una xerrada, en data 21 d'octubre de 2021, sobre la "La nova factura i l'autoconsum" per part de l'Agència Comarcal de l'Energia del Bages. En altres anys, s'ha fet promoció a través de la web municipal

Públic a qui va dirigit: públic en general

Nombre de persones participants: 40 persones aproximadament

4.2 Equipaments i recursos ambientals existents

A Callús no existeixen equipaments específics destinats a l'Educació ambiental. Però sí que hi ha alguns equipaments que podrien ser utilitzats per a determinades activitats:

- Escola Joventut
- Casal del poble
- Espai Godmar
- Escola d'adults
- Casal de jubilats
- Casal d'estiu
- Bibliobús
- Deixalleria mòbil

L'Ajuntament no disposa de recursos d'educació ambiental propis, però pot utilitzar els d'altres equipaments i/o organismes supramunicipals:

MANCOMUNITAT INTERMUNICIPAL DEL CARDENER

Els recursos estan disponibles per als municipis de la Mancomunitat que els sol·licitin.

Recurs	Joc de gran format sobre RESIDUS	
Temàtica	Residus	
Descripció	Joc de gran format amb 8 proves per nens i nenes de 5 a 11 anys.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	11. Ciutats i comunitats sostenibles	
	12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents)	
Espai on es duu a terme	Centre escolar	

Recurs	La maleta de l'aigua	
Temàtica	Aigua i Biodiversitat	
Descripció	Maleta amb activitats d'educació ambiental al voltant de l'aigua.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	6. Aigua neta i sanejament	
	15. Vida terrestre	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents) Població local i entitats	
Espai on es duu a terme	Centre escolar Medi natural	

Recurs	Tresors d'aigua	
Temàtica	Aigua	
Descripció	Joc de geocerca per conèixer punts d'interès associats a les masses d'aigües continentals dels municipis. Aquest joc s'ha fet pels municipis de Sant Joan de Vilatorrada, Callús, Súria, Sant Salvador de Guardiola, Castellnou de Bages i Santpedor.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	6. Aigua neta i sanejament	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents) Població general	
Espai on es duu a terme	Centre escolar Medi natural	

Recurs	Jocs d'energia	
Temàtica	Energia	
Descripció	Diversos jocs de petit format dins de l'àmbit de l'energia.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	7. Energia neta i assequible	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents)	
Espai on es duu a terme	Centre escolar	

Recurs	Conte "La Silva i el rescat del bosc"	
Temàtica	Biodiversitat	
Descripció	Conte il·lustrat sobre la importància de la conservació dels rius i boscos de ribera per a l'entorn natural.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	6. Aigua neta i sanejament	
	11. Ciutats i comunitats sostenibles	
	15. Vida terrestre	

Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents) Població general
Espai on es duu a terme	Centre escolar Llars

CONSORCI DEL BAGES PER A LA GESTIÓ DE RESIDUS

Recurs	Aula ambiental del Parc ambiental de Bufalvent	
Temàtica	Residus	
Descripció	Tallers, activitats i assessoria a centres escolars en l'àmbit dels residus. Un dels recursos principals són les visites al Parc ambiental de Bufalvent, en col·laboració amb el Camp d'aprenentatge del Bages.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	11. Ciutats i comunitats sostenibles	
	12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents) Població general	
Espai on es duu a terme	Parc ambiental de Bufalvent	

Recurs	El Parc del Secà	
Temàtica	Biodiversitat	
Descripció	Espai habilitat i senyalitzat pel Consorci, amb 3 itineraris marcats, per descobrir l'agricultura del secà i el patrimoni de la pedra seca. Obert a tota la ciutadania.	
ODS vinculats	3. Salut i benestar	
	4. Educació de qualitat	
	11. Ciutats i comunitats sostenibles	
	15. Vida terrestre	
Públic destinatari	Població general	
Espai on es duu a terme	Parc ambiental de Bufalvent	

Recurs	La deixalleria mòbil va a l'escola	
Temàtica	Residus	
Descripció	Visita de la deixalleria mòbil als centres escolars per fer recollida de residus o activitats relacionades amb la gestió dels residus i adaptades a les diferents edats de l'alumnat.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents)	
Espai on es duu a terme	Centre escolar	

PARC DE LA SÈQUIA DE MANRESA

Parc de la Sèquia és el nom utilitzat per la Fundació Aigües de Manresa-Junta de la Sèquia, que gestiona els 4 equipaments que es presenten a continuació i on es realitzen activitats per escolars i població adulta sobre aigua, patrimoni, natura, tecnologia i ciència.

Recurs	Centre de l'Aigua de Can Font	
Temàtica	Aigua	
Descripció	Centre d'interpretació de l'aigua amb especial èmfasi al cicle integral de l'aigua. Disposa d'una exposició sobre gestió urbana de l'aigua i ús racional de l'aigua, 2 aules i laboratori.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	6. Aigua neta i sanejament	
	11. Ciutats i comunitats sostenibles	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents) Població general	
Espai on es duu a terme	Centre de l'Aigua de Can Font	

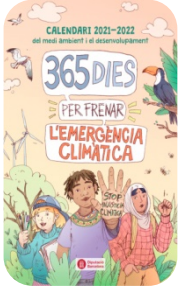
Recurs	Info Sèquia Punt d'Informació	
Temàtica	Aigua	
Descripció	Centre d'acollida de visitants de la Sèquia per convidar-los a conèixer el canal. Conté una exposició dedicada a la Sèquia.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	

	6. Aigua neta i sanejament	
	11. Ciutats i comunitats sostenibles	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents) Població general	
Espai on es duu a terme	Centre de visitants	

Recurs	Museu de la Tècnica de Manresa	
Temàtica	Aigua	
Descripció	Museu dedicat a la història de la Sèquia i al patrimoni industrial que es va desenvolupar gràcies al canal: la cinteria. L'exposició se centra en la sèquia com a obra de proveïment d'aigua des d'una perspectiva històrica, com a obra de l'enginyeria medieval i també explica el fenomen de la industrialització i de la cinteria.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	6. Aigua neta i sanejament	
	11. Ciutats i comunitats sostenibles	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents) Població general	
Espai on es duu a terme	Museu de la Tècnica de Manresa	

Recurs	Casa de la Culla	
Temàtica	Aigua	
Descripció	El servei educatiu que ofereix és gestionat pel Camp d'Aprenentatge del Bages del Departament d'Ensenyament de la Generalitat. El Camp d'Aprenentatge ofereix activitats per donar a conèixer i fomentar hàbits de minimització de l'impacte de les persones sobre el medi, especialment en la gestió dels recursos geològics, de l'aigua i dels residus.	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	6. Aigua neta i sanejament	
	12. Garantir modalitats de consum i producció més sostenibles	
	13. Acció climàtica	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents) Població general	
Espai on es duu a terme	Casa de la Culla	

Recurs	Catàleg d'educació ambiental	
Temàtica	Aigua, residus, energia, canvi climàtic, biodiversitat	
Descripció	<p>Diputació de Barcelona disposa de recursos d'educació ambiental dirigits a fomentar el canvi d'actituds vers una societat més sostenible i responsable ambientalment. Aquests recursos es poden utilitzar en centres educatius, equipaments i/o fires o actes municipals. Els poden sol·licitar els ajuntaments a l'enllaç</p> <p>https://www.diba.cat/web/mediambient/recursos/-/cercador/cerca.</p>	
ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	13. Acció climàtica	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents) Població general	
Espai on es duu a terme	Diversos espais	

Recurs	Calendari del medi ambient	
Temàtica	Aigua, residus, energia, canvi climàtic, biodiversitat	
Descripció	<p>Diputació de Barcelona posa a disposició de les escoles de Callús cada curs escolar el Calendari del medi ambient. Els calendaris escolars del medi ambient es relacionen amb les agendes lliurades als alumnes, tenen un format de paret i estan pensat per ser penjats a l'aula. Incorporen continguts d'educació ambiental relacionats, cada curs, amb una temàtica en concret. També inclouen informació sobre diades internacionals i d'interès ambiental.</p> <p>S'elaboren des de la Gerència de Serveis de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona a través de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la sostenibilitat, i els municipis adherits a la xarxa els poden demanar.</p> <p>Es pot consultar més informació sobre el calendari escolar a l'enllaç</p> <p>https://agendaescolar.diba.cat/que-es-el-calendari.</p>	
		

ODS vinculats	4. Educació de qualitat	
	13. Acció climàtica	
Públic destinatari	Centres educatius (alumnes i docents)	
Espai on es duu a terme	Centre escolar	

4.3 Agents i persones involucrades en el projecte

Els agents que considerem que s'haurien d'implicar en el procés participatiu són:

- Població del municipi
- Responsables tècnics i càrrecs polítics de l'Ajuntament de Medi ambient, Educació i Participació ciutadana
- Centres educatius (equips directius i AMPAS)
- Persones rellevants del municipi que els serveis tècnics de l'Ajuntament considerin adients
- Associacions del municipi que els serveis tècnics de l'ajuntament considerin adients: si hi ha moviments de joves o població adulta preocupats pel medi ambient, ADF...

5. PROCÉS PARTICIPATIU AL MUNICIPI

5.1 Proposta d'actuacions participatives

A l'inici del treball es van definir les propostes d'actuacions participatives per poder recollir les opinions i propostes dels diferents agents implicats del municipi. Les actuacions proposades inicialment van ser:

- **Entrevistes personalitzades** amb: responsables polítics i tècnics de l'Ajuntament, equip directiu i AMPA dels centres educatius, persones rellevants que ens indiquin els serveis tècnics.
- **Reunió participativa conjunta** amb associacions del municipi que ens indiquin els serveis tècnics. Si es creu adient aquesta sessió participativa es podria fer en obert a les persones que viuen al municipi.
- De l'experiència d'altres processos participatius, a la majoria de persones els hi agrada opinar però els hi costa assistir a reunions o jornades participatives. Per aconseguir més participació es proposa preparar una **enquesta** que es podria passar en format paper per les cases del municipi i/o també es podria penjar a les xarxes socials i a la web de l'Ajuntament.

Es proposa elaborar una enquesta en algun format atractiu perquè el públic més jove pugui participar i exposar les seves idees i propostes. En aquest sentit caldria comptar amb el recolzament de la regidoria de Joventut.

5.2 Actuacions participatives realitzades

Un cop revisat el document de participació per els serveis tècnics de la Mancomunitat i l'Ajuntament s'han realitzat les següents sessions participatives:

Agent	Data	Observacions
Ajuntament	3 febrer	Reunió ON LINE
Escola Joventut	17 febrer	Reunió ON LINE
Sessió oberta població	24 febrer	Reunió presencial a Sala Plens Ajuntament

A les sessions participatives s'ha explicat:

- Projecte d'Educació Ambiental que s'està redactant per aconseguir conscienciar els agents implicats per millorar el medi ambient del municipi.
- Es considera molt important que, a més de les opinions dels serveis tècnics de l'Ajuntament, Mancomunitat i equip redactor del projecte, es puguin recollir les opinions i suggeriments de la majoria de població del municipi.
- Aquestes opinions es recolliran mitjançant les enquestes.
- A continuació s'expliquen les diferents preguntes de l'enquesta per si hi ha algun dubte per resoldre.

S'han elaborat 3 models d'enquesta diferents, per respondre en format paper i ON LINE:

- Enquesta per el centre educatiu (a respondre per l'equip docent de l'escola)
- Enquesta per les associacions del municipi
- Enquesta per la població: es va utilitzar per la reunió oberta a tothom i per la web i xarxes socials

ENQUESTA ESCOLES CALLÚS – EDUCACIÓ AMBIENTAL

1. Nom del centre educatiu

2. Coneixeu les activitats de medi ambient que s'estan fent a Callús?

SI

NO

3. El vostre centre educatiu ha participat en alguna activitat de medi ambient organitzada per l'Ajuntament de Callús ?

SI

NO

4. En cas afirmatiu, en quina activitat heu participat?

5. Us agradaria que des de l'Ajuntament s'organitzessin més activitats de medi ambient per als centres educatius?

SI

NO

6. Quin tipus d'activitats us agradaria que s'organitzessin? Classifiqueu-les per ordre de PRIORITAT (1 la més prioritària i 7 la menys prioritària)

- Esdeveniments festius per sensibilitzar sobre diferents temes de medi ambient
- Activitats sobre energia i canvi climàtic
- Itineraris i rutes per valorar els recursos naturals i històrics del municipi
- Activitats sobre mobilitat sostenible
- Tallers sobre consum responsable i economia circular
- Foment de l'ús correcte de l'aigua
- Bones pràctiques en el reciclatge i prevenció de residus

Altres activitats que us podrien interessar:

7. Altres comentaris i observacions:

ENQUESTA ASSOCIACIONS CALLÚS – EDUCACIÓ AMBIENTAL

1. Nom de l'Associació

2. Coneixeu les activitats de medi ambient que s'estan fent a Callús? SI NO

3. La vostra associació ha participat en alguna activitat de medi ambient organitzada per l'Ajuntament de Callús? SI NO

4. En cas afirmatiu, en quina activitat heu participat?

5. La vostra associació ha organitzat alguna activitat de medi ambient? SI NO

En cas afirmatiu, quina?

6. Us agradaria que des de l'Ajuntament s'organitzessin més activitats de medi ambient?

SI NO

7. Quin tipus d'activitats us agradaria que s'organitzessin? Classifiqueu-les per ordre de PRIORITAT (1 la més prioritària i 7 la menys prioritària)

- Esdeveniments festius per sensibilitzar sobre diferents temes de medi ambient
- Activitats sobre energia i canvi climàtic
- Itineraris i rutes per valorar els recursos naturals i històrics del municipi
- Activitats sobre mobilitat sostenible
- Tallers sobre consum responsable i economia circular
- Foment de l'ús correcte de l'aigua
- Bones pràctiques en el reciclatge i prevenció de residus

Altres activitats que us podrien interessar:

8. Creieu que podríeu col·laborar amb l'Ajuntament en la coordinació d'aquestes activitats?

SI NO

9. Altres comentaris i observacions:

ENQUESTA POBLACIÓ CALLÚS – EDUCACIÓ AMBIENTAL

1. Qué és per tu l'Educació Ambiental?

2. A qui ha d'anar dirigida?: escolars, persones adultes, famílies, empreses, classe política, a tothom

3. Coneixes les activitats de medi ambient que s'estan fent a Callús? SI NO

4. Has participat en alguna activitat de medi ambient de Callús? SI NO

5. En cas afirmatiu, en quina activitat has participat?

- Implantació d'energia solar
- Neteja d'entorns naturals
- Deixalleria, minideixalleria i deixalleria mòbil
- Reciclatge de residus
- Recollida de voluminosos
- Setmana Europea de Prevenció de Residus
- Mercat d'intercanvi de segona mà (12 octubre)
- Inflable de residus (12 octubre)
- Setmana de l'energia (mes d'octubre)
- Campanyes diverses de medi ambient
- Campanya del correcte ús dels contenidors (tardor 2021)
- Horts municipals

Altres:

6. T'agradaria que s'organitzessin més activitats de medi ambient? SI NO

7. Quines activitats s'haurien d'organitzar al municipi? Classifica-les per ordre de PRIORITAT (1 la més prioritària i 7 la menys prioritària)

- Esdeveniments festius per sensibilitzar sobre diferents temes de medi ambient
- Activitats a les escoles sobre medi ambient
- Itineraris i rutes per valorar els recursos naturals i històrics del municipi
- Campanyes informatives de temes diversos (residus, aigua, energia i canvi climàtic, mobilitat sostenible, economia circular...)
- Utilitzar xarxes socials i web ajuntament per difondre conceptes actuals de medi ambient
- Foment de l'ús correcte de l'aigua
- Bones pràctiques en el reciclatge i la prevenció de residus

8. Creus que les entitats, les empreses i tota la gent del poble haurien de fer xarxa per treballar tots plegats en la millora ambiental? SI NO

9. Creus que l'Ajuntament fa suficients activitats per fomentar la SOSTENIBILITAT al municipi?

- Gens
- Poc
- Bastant
- Molt

10. Altres comentaris i observacions:

5.3 Resultats de les enquestes

ENQUESTA POBLACIÓ

En total han participat responent l'enquesta de la població **22 persones**. A continuació es mostren les respostes a les preguntes del formulari.

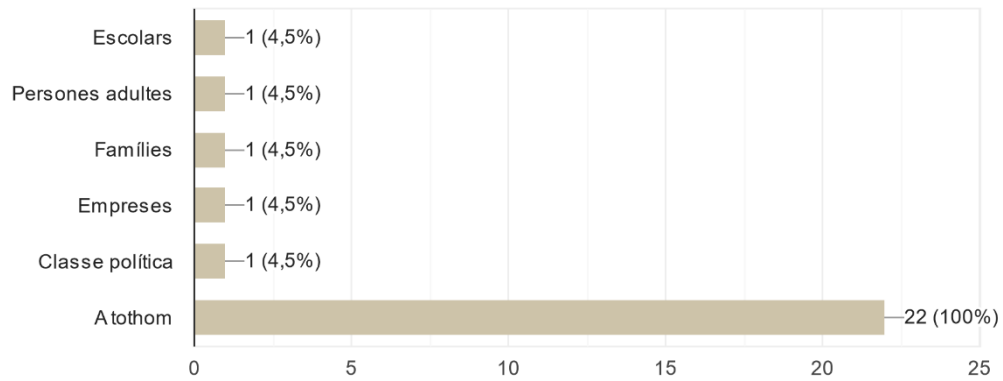
1. Què és per tu l'Educació Ambiental?

De les 22 persones que han enviat una resposta, 19 han respost aquesta pregunta.

- Tota l'educació relacionada amb l'ecologia, el medi ambient, la sostenibilitat, l'aprofitament de recursos, reciclatge, etc.
- Tota l'educació relacionada amb l'ecologia, el medi ambient, la sostenibilitat, l'aprofitament de recursos, reciclatge, etc.
- És educar per conèixer i respectar el nostre entorn natural que ens envolta.
- Ensenyar o aprendre com cuidar el Mon
- Educació enfocada en el respecte, cura i restauració del medi natural
- Es un espai i procés de creació col·laborativa de coneixement i reflexió sobre la relació entre el medi ambient, la salut humana i de la resta d'éssers vius, les formes de vida i el benestar social, tot explorant aquells factors que alteren l'equilibri i co-dependència en aquesta relació i en conseqüència tenen impactes negatius en la salut i el benestar.
- Benestar comunitari i salut
- Conscienciar la població en general de la importància que té pel benestar de les persones el medi que ens envolta.
- Explicar i ensenyar a la gent com poder cuidar el nostre entorn i mantenir-lo net
- Doncs per mi és aprendre a cuidar l'entorn, el planeta, la sostenibilitat...
- Respectar l'entorn, la natura i els espais comunitaris
- Es no agredir con ind. Química polución antenas transformadores... Poder respirar y no enfermar
- Conèixer com protegir el medi per a protegir-nos nosaltres mateixos. Cuidar-lo per cuidar-nos.
- Educar a la població en l'àmbit de Medi ambient
- Doncs tenir respecte per la terra la Natura
- Es la concienciació sobre cómo debemos contribuir para conservar nuestro hábitat y planeta
- Tot el que significa respectar el medi ambient, sigui en reciclatge o bé des de altres maneres
- Educar per a que tothom sigui conscient de les millores que calen per conservar el planeta: reciclar, energies renovables....
- És l'educació en el medi, per al medi, amb el medi, per sensibilitzar, canviar consciència i aportar coneixements, corresponsabilitat en el medi que ens acull.
- L'educació per fomentar valors de respecte i conscienciació vers el medi ambient i el nostre entorn

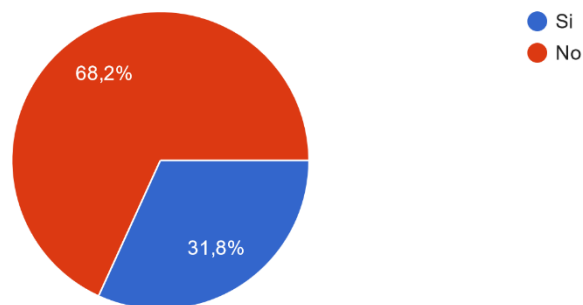
2. A qui ha d'anar dirigida?

Com s'observa a la gràfica, les 22 persones que han respost opinen que l'Educació Ambiental ha d'anar dirigida **a tothom**.

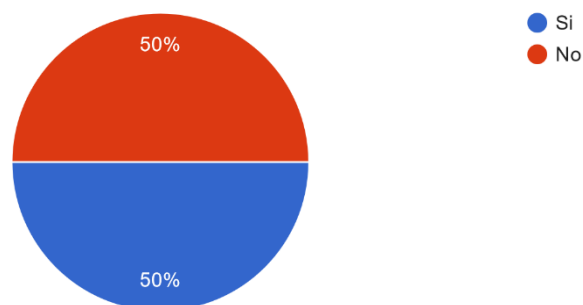
3. Coneixes les activitats de medi ambient que s'estan fent a Callús?

De les 22 persones que han respost l'enquesta, el 31,8% (7 respostes) coneixen les activitats de medi ambient que es fan a Callús, mentre que el 68,2% (15 respostes) no les coneixen.

4. Has participat en alguna activitat de medi ambient de Callús?

De les 22 persones que han respost l'enquesta, la meitat (11 persones) **SÍ** que han participat en alguna de les activitats de medi ambient realitzades a Callús, mentre que l'altra meitat (11 persones) **NO** hi ha participat.

5. En cas afirmatiu, en quina activitat has participat?

De les 22 persones que han enviat l'enquesta, 13 han respost aquesta pregunta. A continuació es pot consultar el número de persones que han respost l'enquesta i que han participat a cadascuna de les activitats.

Activitat	Número de participants
Implantació d'energia solar	1
Neteja d'entorns naturals	6
Deixalleria, minideixalleria i deixalleria mòbil	8
Reciclatge de residus	10
Recollida de voluminosos	6
Setmana Europea de Prevenció de Residus	1
Mercat d'intercanvi de segona mà (12 octubre)	5
Inflable de residus (12 octubre)	2
Setmana de l'energia (mes d'octubre)	1
Campanyes diverses de medi ambient	2
Campanya del correcte ús dels contenidors (tardor 2021)	1
Horts municipals	3
TOTAL	46

6. T'agradaria que s'organitzessin més activitats de medi ambient?

Les 22 persones que han respost l'enquesta han respost que **SÍ** que els agradaria que s'organitzessin més activitats de medi ambient.

7. Quines activitats s'haurien d'organitzar al municipi? Classifica-les per ordre de prioritats (1 la més prioritària i 7 la menys prioritària)

Un cop revisades les enquestes contestades, l'ordre de prioritats resultant de les respostes enviades és el que es mostra a continuació.

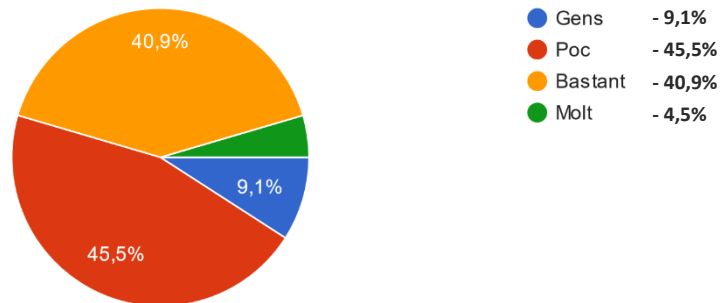
Ordre de prioritats	Activitat
1	Esdeveniments festius per sensibilitzar sobre diferents temes de medi ambient
2	Itineraris i rutes per valorar els recursos naturals i històrics del municipi
3	Foment de l'ús correcte de l'aigua
4	Bones pràctiques en el reciclatge i la prevenció de residus
5	Campanyes informatives de temes diversos (residus, aigua, energia i canvi climàtic, mobilitat sostenible, economia circular...)
6	Activitats a les escoles sobre medi ambient
7	Utilitzar xarxes socials i web ajuntament per difondre conceptes actuals de medi ambient

8. Creus que les entitats, les empreses i tota la gent del poble haurien de fer xarxa per treballar tots plegats en la millora ambiental?

Les 22 persones que han respost l'enquesta han respost que **SÍ** que les entitats, les empreses i tota la gent del poble haurien de fer xarxa per treballar tots plegats en la millora ambiental.

9. Creus que l'Ajuntament fa suficients activitats per fomentar la SOSTENIBILITAT al municipi?

Les 22 persones que han participat a l'enquesta han respost aquesta pregunta. Del total de respostes, 1 ha respost Molt (4,5%), 9 han respost Bastant (40,9%), 10 han respost Poc (45,5%) i 2 han respost Gens (9,1%).

En general, doncs, la majoria de persones consideren que **caldrà fer més activitats per fomentar la sostenibilitat al municipi**, ja que el 45,5% de les respostes assenyalen que se'n fan poques, mentre que el 40,9% assenyalen que se'n fan bastantes.

10. Altres comentaris i observacions

A continuació es mostren en forma de llista els 10 comentaris que s'han fet en aquesta pregunta de l'enquesta.

- Avui reciclo i soc conscient de la importància del medi ambient gràcies a la bona labor educativa que vaig a rebre a l'Educació Primària per part dels meus professors (fèiem activitat d'hort, fèiem recollida selectiva a totes les classes, sortides de natura, etc.)
- Crec que es importantíssim incloure en el concepte de sostenibilitat ambiental l'educació sobre la contaminació electromagnètica omnipresent i els seus efectes en la salut humana i del planeta. Es actualment un fenomen d'extrema importància per la sostenibilitat (energètica, ambiental, social, cultural) junt amb la contaminació química, la gestió de residus i recursos naturals. No podem continuar ignorant i silenciament que hi ha un col·lectiu de persones afectades al municipi per aquest tipus de contaminació. Hem de donar-los veu i un espai perquè puguin compartir les seves experiències i valuosos coneixements per la resta de ciutadans. Es part d'un procés de justícia socio-ambiental.
- El porta a porta seria ideal. També retolar missatges als entorns naturals i posar algunes papereres a l'inici dels espais de caminades també aniria molt bé. Explicar al veïnat el correcte ús dels contenidors .., xifrar els

esforços que ha de fer l'ajuntament en neteges també s'hauria de conèixer. Editar una guia o portal amb itineraris i senders d'interès natural...

- Crec que hauríem de tenir un agent cívic amb possibilitat de sancionar (femtes al carrer sense arreplegar, mobles tirats al costat dels contenidors, etc.) perquè encara que és trist de vegades és l'única manera que la gent entengui les coses.
- Hi ha zones en el poble que caldria posar-hi més papereres, i les de reciclatge a les zones més concorregudes, i carrers que no es fa prou manteniment i neteja que caldria.
- És important el control de la contaminació electromagnètica. Es un tipus de pol·lució poc conegut, que no es veu, però que es fica dintre casa nostra i afecta directament la nostra salut. Es va incrementant sense parar i la gent no n'és conscient perquè ningú en parla
- S'hauria d'intentar conscienciar la gent per fer un bon reciclatge perquè a vegades els contenidors fan vergonya.
- Fins quan estarem reciclant com en el segle XIX??? Contenedors de paper i cartró amb una boca més grossa si us plau
- Molt interessant que estiguen promovent aquest tema!
- Cal fomentar el civisme

ENQUESTA ASSOCIACIONS

Del total d'associacions del municipi, només ha respost l'enquesta el **Grup de Teatre**. A continuació es poden consultar les respostes que han completat a l'enquesta.

1. Nom de l'associació Grup de Teatre
2. Coneixeu les activitats de medi ambient que s'estan fent a Callús? **NO**
3. La vostra associació ha participat en alguna activitat de medi ambient organitzada per l'Ajuntament de Callús? **NO**

En ser una resposta negativa, no han respost la pregunta 4, on s'ha d'especificar en quina activitat han participat.

5. La vostra associació ha organitzat alguna activitat de medi ambient? **NO**
6. Us agradaria que des de l'Ajuntament s'organitzessin més activitats de medi ambient? **SÍ**
7. Quin tipus d'activitats us agradaria que s'organitzessin? Classifiqueu-les per ordre de prioritat (1 la més prioritària i 7 la menys prioritària)

L'associació no ha establert un ordre de prioritat, sinó que ha considerat les prioritats tal com es mostren a la taula.

Ordre de prioritat	Activitat
1	Itineraris i rutes per valorar els recursos naturals i històrics del municipi
	Tallers sobre consum responsable i economia circular
	Foment de l'ús correcte de l'aigua
	Bones pràctiques en el reciclatge i la prevenció de residus
2	Esdeveniments festius per sensibilitzar sobre diferents temes de medi ambient
	Activitats sobre mobilitat sostenible
3	Activitats sobre energia i canvi climàtic

L'associació no ha especificat altres activitats que li podrien interessar.

8. Creieu que podríeu col·laborar amb l'Ajuntament en la coordinació d'aquestes activitats?

L'associació no ha respost aquesta pregunta.

9. Altres comentaris i observacions

L'associació no ha aportat altres comentaris.

ENQUESTA ESCOLES

A Callús només hi ha l'**Escola Joventut**. A continuació es poden consultar les respostes que han completat a l'enquesta.

1. Nom del centre educatiu Escola Joventut.
2. Coneixeu les activitats de medi ambient que s'estan fent a Callús? **NO**
3. El vostre centre educatiu ha participat en alguna activitat de medi ambient organitzada per l'Ajuntament de Callús? **NO**

En ser una resposta negativa, no han respost la pregunta 4, on s'ha d'especificar en quina activitat han participat.

5. Us agradaria que des de l'Ajuntament s'organitzessin més activitats de medi ambient per als centres educatius? **SÍ**
6. Quin tipus d'activitats us agradaria que s'organitzessin? Classifiqueu-les per ordre de prioritat (1 la més prioritària i 7 la menys prioritària)

L'escola ha establert el següent ordre de prioritat:

Ordre de prioritat	Activitat
1	Itineraris i rutes per valorar els recursos naturals i històrics del municipi
2	Activitats sobre energia i canvi climàtic
3	Foment de l'ús correcte de l'aigua
4	Tallers sobre consum responsable i economia circular
5	Activitats sobre mobilitat sostenible
6	Esdeveniments festius per sensibilitzar sobre diferents temes de medi ambient
7	Bones pràctiques en el reciclatge i la prevenció de residus

L'escola no ha especificat altres activitats que li podrien interessar

7. Altres comentaris i observacions

L'escola no ha aportat altres comentaris.

6. PLA D'EDUCACIÓ I SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

6.1 OBJECTIUS DEL PLA D'ACTUACIONS

El Pla d'Actuacions té com a objectiu principal definir les actuacions necessàries per assolir les fites d'educació ambiental del municipi.

Aquest objectiu principal es pot desglossar en els objectius següents:

- Millorar l'oferta actual d'educació ambiental del municipi
- Determinar els destinataris del programa d'educació ambiental, reservant un àmbit especial de participació per al públic escolar, però també per a la ciutadania en general i per les associacions del municipi.
- Definir una estructura de gestió i seguiment del programa d'educació ambiental, tot proposant els recursos necessaris i les seves interrelacions.
- Establir unes propostes de calendari d'aplicació i les prioritats i cronologia de cada actuació.
- Buscar vies, a través del Pla, que incrementin la participació de tota la població.

6.2 DESTINATARIS, PÚBLIC A QUI VA DIRIGIT

Els principals destinataris de les activitats del Pla d'Educació Ambiental seran:

- Grups escolars del municipi amb activitats i explicacions adaptades a cada nivell educatiu.
- Associacions del municipi amb les que es pot programar activitats personalitzades i/o activitats adreçades a cada tipus d'associació.
- Famílies o població adulta que vinguin a realitzar alguna activitat programada els caps de setmana.

6.3 EIXOS TEMÀTICS. ÀMBITS DE TREBALL

Els eixos temàtics del present Pla d'Educació Ambiental venen definits per:

- El context geogràfic del municipi: amb un mosaic d'espais naturals propers (boscos, conreus, riu Cardener...) que fan que hi hagi una gran biodiversitat d'espècies de vegetació i fauna.
- Les prioritats d'actuacions que han indicat els diferents agents socials implicats en el projecte, durant el procés participatiu descrit en els capítols anteriors.
- Els equipaments i recursos ambientals existents

S'ha considerat important treballar les següents temàtiques:

BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL:

Aquest àmbit de treball permetrà preservar l'entorn natural i la biodiversitat, promocionar el turisme de natura i ecoturisme, millorar la prevenció d'incendis, i la salut de la població (amb activitats a la natura).

ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC:

En el context actual d'emergència climàtica totes les actuacions que tinguin com a objectiu millores en els consums energètics i eficiència energètica contribuiran a mitigar el canvi climàtic del municipi i de la comarca.

RESIDUS:

La problemàtica de l'elevada generació de residus i el baix percentatge de reciclatge i prevenció de residus tan al municipi com al món, fan necessària una línia estratègica enfocada a la prevenció de residus i l'economia circular.

AIGUA:

La proximitat del riu Cardener i les problemàtiques derivades d'algunes activitats econòmiques (salinització, contaminació per nitrats...) facilita les activitats relacionades amb el món de l'aigua: estalvi d'aigua, qualitat de l'aigua...

MOBILITAT:

La manca històrica de transport públic cap als principals centres de treball i oci ha provocat una gran dependència del cotxe privat. Una línia de treball podria anar encaminada a conscienciar sobre la problemàtica de la mobilitat i les possibles estratègies de millora que s'estan programant per la comarca de cara al futur.

CONSUM RESPONSABLE:

Cada actuació que fem quan comprem qualsevol producte pot provocar més impactes o menys sobre el medi ambient. Els objectius de treballar aquesta línia temàtica són: prendre consciència de la problemàtica generada per determinats tipus de consum i trobar possibles actuacions de millora.

Els eixos temàtics principals en els que se centrarà el Pla d'Educació Ambiental de Callús són:

<p>Eix temàtic 1: Biodiversitat i entorn natural</p> <ul style="list-style-type: none">• Conservació de la Biodiversitat• Gestió d'espais naturals• Ecoturisme	<p>Eix temàtic 2: Energia i canvi climàtic</p> <ul style="list-style-type: none">• Estalvi i eficiència energètica• Energies renovables• Transició energètica i canvi climàtic
<p>Eix temàtic 3: Residus</p> <ul style="list-style-type: none">• Prevenció de residus• Reciclatge de residus	<p>Eix temàtic 4: Aigua</p> <ul style="list-style-type: none">• Estalvi d'aigua• Contaminació i qualitat de l'aigua
<p>Eix temàtic 5: Mobilitat</p> <ul style="list-style-type: none">• Problemàtica de la mobilitat• Mobilitat sostenible	<p>Eix temàtic 6: Consum responsable</p> <ul style="list-style-type: none">• Economia circular• Agricultura i ramaderia ecològica• Productes de proximitat

6.4 PLA D'ACCIÓ

A partir de les dades analitzades en els capítols precedents es creu adient proposar les següents activitats i recursos a utilitzar en les activitats d'educació ambiental de Callús:

BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL

- Fomentar i promocionar l'activitat de la maleta de l'aigua
- Fomentar la biodiversitat al pati de l'escola i activitats de conscienciació
- Organitzar sortides guiades per escolars per conèixer la natura i la Biodiversitat dels espais naturals de Callús
- Organitzar sortides guiades per famílies i població adulta per conèixer la natura i la Biodiversitat dels espais naturals de Callús
- Dissenyar i col·locar plafons explicatius o crear una aplicació a alguns punts emblemàtics del camí de la sal
- Taller de construcció i/o col·locació de caixes-niu per afavorir ocells insectívors i rapinyaires (òlibes, xoriguer...)
- Elaboració d'un recurs interactiu per conèixer espècies vegetals i animals del riu Cardener
- Editar una guia, fulletó informatiu amb mapa o portal amb itineraris d'interès natural que es poden fer al municipi

ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC

- Organitzar activitats o tallers tipus jocs per treballar energia i canvi climàtic amb escolars i famílies
- Xerrada sobre energia i canvi climàtic per públic adult
- Projecte 50/50 per escola
- Punt informatiu per famílies i persones adultes sobre energia i canvi climàtic

RESIDUS: RECICLATGE I PREVENCIÓ

- Actuacions per afavorir el compostatge casolà
- Fomentar el compostatge a l'escola
- Promocionar el Joc de gran format sobre el reciclatge dels residus
- Taller sobre prevenció de residus i reciclatge: Cada residu al seu lloc
- Activitat lúdica amb personatge sobre prevenció de residus
- Visita a la deixalleria mòbil per persones adultes i famílies
- Creació d'una activitat KAHOOT amb mòbil per treballar els residus
- Xerrada la problemàtica dels residus i diferents models de gestió per població adulta i famílies

AIGUA I DEPURADORA

- Visita guiada a la depuradora d'aigües residuals
- Xerrada el cicle de l'aigua i la nova cultura de l'aigua
- Fomentar i promocionar l'activitat de la maleta de l'aigua
- Promocionar i fomentar la utilització del Joc Tresors de l'aigua
- Elaboració d'un catàleg i difusió de les fonts del municipi

MOBILITAT

- Setmana Europea de la mobilitat sostenible
- Accions de participació ciutadana per recollir problemàtiques sobre mobilitat al municipi

CONSUM RESPONSABLE

- Creació d'una activitat-taller sobre consum responsable i economia circular per escolars
- Xerrada sobre consum responsable i economia circular per població adulta

ALTRES

- Creació del Consell de Medi Ambient del municipi
- Sessions pràctiques i activitats als horts per població adulta
- Cicle de sortides per visitar instal·lacions mediambientals per població adulta i famílies

Al final d'aquest apartat es resumeixen les accions en format taula, **ordenades per públic destinatari**.

Així mateix, hi consta una proposta específica de **programa per a l'escola**.

FITXES D'ACCIONS

1. FOMENTAR I PROMOCIONAR L'ACTIVITAT LA MALETA DE L'AIGUA		Número acció: 1	
Temàtica: BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL i AIGUA I DEPURADORA			
Tipus d'actuació: Educació, sensibilització i comunicació			
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible			
4. Educació de qualitat 6. Aigua neta i sanejament 15. Vida terrestre			
Breu descripció de l'activitat			
<p>Es tracta d'una activitat existent i propietat del Consorci de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener.</p> <p>L'actuació a realitzar seria fer difusió d'aquest recurs existent a l'escola i promocionar també l'activitat per grups familiars 1 o 2 vegades a l'any:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A les escoles: a finals de curs o inici del curs següent caldria presentar les activitats que poden demanar al Consorci. • A les famílies i població adulta: un cop estigui programada la data d'activitat es pot fer difusió a web, xarxes socials i cartelleres. <p>És un recurs per investigar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vegetació i fauna del medi aquàtic • Espècies autòctones i espècies invasores • Mesura de la qualitat de l'aigua (anàlisi bioquímic i anàlisi amb macroinvertebrats) • Problemàtica per la conservació de la qualitat de l'aigua i la biodiversitat <p>El recurs consta de monitoratge i material en préstec. El material és dins una maleta amb el següent contingut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Làmines de diferents espècies de vegetació i fauna que podem observar al riu • Lupes per observar animals invertebrats i detalls de plantes • Safates per col·locar animals invertebrats • Materials per realitzar analítica d'aigua • Dossiers per professorat i alumnes 			
Tipus de recurs			
Activitat amb monitoratge i material en préstec			
Destinataris			
Escola, famílies i entitats			

Nivell educatiu recomanat: des de cicle inicial fins a ESO
Administració a qui demanar activitat o recurs: Mancomunitat Intermunicipal del Cardener
OBJECTIUS CURRICULARS
<ul style="list-style-type: none"> • Objectius d'aprenentatge cognitiu: aprendre diversos conceptes sobre biodiversitat, ecologia bàsica dels ecosistemes locals i comarcals, l'aigua com a condició fonamental de la vida i importància de la qualitat i quantitat de l'aigua. • Objectius d'aprenentatge socioemocional: Reflexionar sobre les causes i els efectes de les problemàtiques ambientals que afecten els nostres rius i rieres, participar en activitats per millorar la gestió de l'aigua, sentir-se responsables de l'ús que es fa de l'aigua. • Objectius d'aprenentatge comportamental: Reduir la petjada hídrica individual i estalviar aigua en l'activitat diària, importància dels ecosistemes naturals i la conservació de la biodiversitat.
Visió educació ambiental
Visió ecosistèmica i problemes ambientals
Material didàctic:
Dossier de l'alumne Dossier del professor
Avaluació de l'activitat
Fitxa d'avaluació per escoles i enquesta de satisfacció per famílies i públic adult
ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Abril-Juny o setembre-octubre
PRIORITAT: Alta
TERMINI EXECUCIÓ: 2022-2026
Cost: monitoratge activitat. 1 educadora per cada grup/classe: 200 € + IVA i per grups familiars o població adulta en caps de setmana 250 € + IVA

2. FOMENTAR LA BIODIVERSITAT AL PATI DE L'ESCOLA I ACTIVITATS DE CONSCIENCIACIÓ

Número acció: 2

Temàtica: BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL

Tipus d'actuació: Educació, sensibilització i participació

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat

15. Vida terrestre

Breu descripció de l'activitat

Donat que els insectes sovint són vistos com a éssers que "molesten" i a la natura tenen un paper molt important (també com a recicladors de moltes matèries), s'ha cregut interessant proposar aquest recurs com a activitat participativa a l'escola.

La proposta seria:

- construir un hotel d'insectes en alguna zona exterior del pati de l'escola i complementar-ho amb un cartell informatiu on s'expliqui amb dibuixos de les espècies d'insectes que ocupen els diferents elements de l'hotel, i explicacions de la importància i el paper que fan els insectes en els ecosistemes.
- la construcció de l'hotel d'insectes hauria d'anar acompanyada de tallers explicatius, adaptats per diferents nivells educatius, amb els següents continguts:
 - Entendre la importància dels materials que la natura recicla i que hi ha a l'hotel d'insectes com a hàbitat de moltes espècies.
 - Conèixer diferents espècies d'insectes i la seva utilitat
 - Aprendre com es relacionen entre ells els diferents éssers vius
 - Descobrir com s'alimenten i com molts animals es transformen quan esdevenen adults
 - Ser conscient de la utilitat que tenen els insectes també per les persones
 - Entendre la importància de preservar aquests éssers vius

Tipus de recurs

Activitat que poden fer els mestres sols o amb ajuda de monitoratge extern

Destinataris

Escola

Nivell educatiu recomanat: des de cicle inicial fins superior

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** aprendre diversos conceptes sobre biodiversitat, ecologia bàsica dels ecosistemes locals i comarcals, tot identificant espècies que hi viuen.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Reflexionar sobre les causes i els efectes de les problemàtiques ambientals que afecten la conservació de la biodiversitat.

- **Objectius d'aprenentatge comportamental:** Importància dels ecosistemes naturals i la conservació de la biodiversitat.

Visió educació ambiental

Visió ecosistèmica, gestió ambiental i acció transformadora

Material didàctic:

Cartell explicatiu espècies d'insectes

Avaluació de l'activitat

Fitxa d'avaluació per escoles

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Curs escolar

PRIORITAT: Baixa

TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026

Cost: En cas de necessitar monitoratge o assessorament extern 35 € /hora + IVA

Cartell o plafó explicatiu: Il·lustracions, disseny, continguts i edició: 2.300 € + IVA

3. ORGANITZAR SORTIDES GUIADES PER ESCOLARS PER CONÈIXER LA NATURA I LA BIODIVERSITAT DELS ESPAIS NATURALS DE CALLÚS

Número acció: 3

Temàtica: BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat

15. Vida terrestre

Breu descripció de l'activitat

Organitzar sortides a diferents ecosistemes per conèixer l'entorn natural del municipi.

Si les escoles ho troben adient es poden realitzar sortides a llocs diferents cada curs i així al llarg del cicle escolar els alumnes poden treballar tots els ecosistemes.

Les sortides haurien d'anar acompanyades d'activitats de descoberta del medi, adaptades als diferents nivells educatius, amb els següents continguts:

- Conèixer diferents ecosistemes del municipi i espècies vegetals i animals que hi viuen
- Aprendre com es relacionen entre ells els diferents éssers vius
- Descobrir com viuen i com s'alimenten
- Ser conscients de la utilitat que tenen els éssers vius i els ecosistemes per les persones
- Entendre la importància de preservar aquests éssers vius i ecosistemes

Tipus de recurs

Activitat que poden fer els mestres sols o amb ajuda de monitoratge extern

Destinatari

Escola

Nivell educatiu recomanat: des de cicle inicial fins superior

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** aprendre diversos conceptes sobre biodiversitat, ecologia bàsica dels ecosistemes locals i comarcals, tot identificant espècies que hi viuen.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Reflexionar sobre les causes i els efectes de les problemàtiques ambientals que afecten la conservació de la biodiversitat.
- Objectius **d'aprenentatge comportamental:** Importància dels ecosistemes naturals i la conservació de la biodiversitat.

Visió educació ambiental

Entorn com a aula, visió ecosistèmica, gestió ambiental i acció transformadora

Material didàctic:

Guias de camp, làmines d'identificació de diferents grups d'espècies...

Avaluació de l'activitat

Fitxa d'avaluació per escoles

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Curs escolar

PRIORITAT: Mitja

TERMINI EXECUCIÓ: 2023-2026

Cost: En cas de necessitar monitoratge o assessorament extern 200 € + IVA per grup/classe

4. ORGANITZAR SORTIDES GUIADES PER FAMÍLIES I PERSONES ADULTES PER CONÈIXER LA NATURA I LA BIODIVERSITAT DELS ESPAIS NATURALS DE CALLÚS

Número acció: 4

Temàtica: BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat

15. Vida terrestre

Breu descripció de l'activitat

Organitzar sortides a diferents ecosistemes per conèixer l'entorn natural del municipi.

Es podria realitzar 1 sortida cada any a un ecosistema diferent, aprofitant alguna data assenyalada (22 d'abril dia de la terra, 22 de maig dia de la biodiversitat...)

Les sortides haurien d'anar acompanyades d'activitats de descoberta del medi, adaptades segons si les persones participants són: famílies, persones adultes o visitants.

Els continguts a treballar serien:

- Conèixer diferents ecosistemes del municipi i espècies vegetals i animals que hi viuen
- Aprendre com es relacionen entre ells els diferents éssers vius
- Descobrir com viuen i com s'alimenten
- Ser conscient de la utilitat que tenen els éssers vius i els ecosistemes per les persones
- Entendre la importància de preservar aquests éssers vius i ecosistemes

Tipus de recurs

Activitat amb monitoratge extern

Destinataris

Famílies, persones adultes, visitants i entitats

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

Visió educació ambiental

Entorn com a aula, visió ecosistèmica i gestió ambiental

Material didàctic:

Guies de camp, làmines d'identificació de diferents grups d'espècies...

Avaluació de l'activitat

Fitxa d'avaluació per famílies i persones adultes

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot l'any, però es veuen més espècies durant primavera i tardor

PRIORITAT: Mitja

TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2026

Cost: En cas de necessitar monitoratge o assessorament extern 200 € + IVA per grup (si es fa de dilluns a divendres) i 250 € si es fa en cap de setmana o festiu

5. DISSENYAR I COL-LOCAR PLAFONS EXPLICATIUS O CREAR UNA APLICACIÓ A ALGUNS PUNTS EMBLEMÀTICS DEL CAMÍ DE LA SAL

Número acció: 5

Temàtica: BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat

6. Aigua neta i sanejament

15. Vida terrestre

Breu descripció de l'activitat

El camí de la sal del Bages és una ruta lineal de 38 km de llargada que va de Cardona a Manresa i passa per Navàs, Sant Mateu de Bages, Súria, Callús i Sant Joan de Vilatorrada. Es pot fer a peu o amb bicicleta i segueix el GR3 i GR3-1.

Els llocs on s'explotava la sal, sigui en mines o en aigües salines, van gaudir des de sempre d'una situació privilegiada. Les rutes de la sal no eren més que camins per on es traguia la sal des dels centres de producció als diversos destins de consum o redistribució. La ruta pretén apropar excursionistes i amants de la història i el paisatge als indrets que van protagonitzar l'extracció, el transport i el comerç de la sal a Catalunya.

Aprofitant que aquest camí passa per Callús, recorrent indrets de ric patrimoni natural i històric es proposa aquesta actuació. Els plafons o aplicació per mòbil i/o tauletes podrien tenir els següents continguts:

- Què és el camí de la sal i per què s'utilitzava?
- Recorregut de la ruta de la sal
- Amb quins mitjans de transport s'ha fet al llarg de la història?
- Explicacions dels punts d'interès històric (hostals de la sal, mines...)
- Explicacions de punts d'interès natural, espècies de vegetació i fauna que hi viuen

Aquest recurs es podria fer conjuntament amb Súria i amb el suport de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener.

Tipus de recurs

Plafons explicatius o aplicació amb parades explicatives

Destinatari

Famílies, persones adultes, visitants i entitats

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

Visió educació ambiental

Entorn com a aula, visió ecosistèmica, gestió ambiental

Material didàctic:
Avaluació de l'activitat
ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot l'any
PRIORITAT: Baixa
TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026
Cost:
Preu per cada plafó mides aproximades 80 x 120 cm
Dibuixos, il·lustracions, disseny i continguts: 1.500 € + IVA
Fabricació plafó amb xapa galvanitzada per exterior, retolat amb impressió digital laminada + pals de suport: 1.100 € + IVA
Preu aplicació per mòbil amb dibuixos, continguts i explicacions: 4.900 € + IVA

6. TALLER DE CONSTRUCCIÓ I/O COL·LOCACIÓ DE CAIXES-NIU PER AFAVORIR OCELLS INSECTÍVORS I RAPINYAIRES (òlibes, xoriguer...)

Número acció: 6

Temàtica: BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL

Tipus d'actuació: Educació, sensibilització i participació

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat

15. Vida terrestre

Breu descripció de l'activitat

Aprofitant que algunes espècies d'ocells tenen dificultats per trobar arbres vells i grans (fàcils de foradar) per construir els nius, es proposa aquesta activitat amb els següents objectius:

- perquè les persones i escolars participants prenguin consciència de la problemàtica que tenen alguns grup d'ocells
- ajudar-los a que trobin més fàcilment llocs on poder criar
- afavorir la conservació d'espècies i la biodiversitat del municipi

Prèviament caldrà valorar per quines espècies es volen construir les caixes-niu: ocells insectívors (mallerengues), òlibes, xoriguers...

Un cop decidit i encarregades les fustes, l'activitat tindria 2 parts diferenciades:

- Petita explicació amb imatges sobre les espècies que poden ocupar les caixes-niu
- construcció de les caixes-niu

Un cop construïdes les caixes caldrà valorar si es complementa l'activitat amb una sortida a un indret adient per col·locar-les. Aquesta sortida es pot fer el mateix dia o un altre dia.

Tipus de recurs

Per les escoles: activitat que poden fer els mestres sols o amb ajuda de monitoratge extern

Per famílies s'aconsella monitoratge extern

Destinatari

Escola i famílies

Nivell educatiu recomanat: cicle mitjà i superior

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** aprendre diversos conceptes sobre biodiversitat, ecologia bàsica dels ecosistemes locals i comarcals, tot identificant espècies que hi viuen.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Reflexionar sobre les causes i els efectes de les problemàtiques ambientals que afecten la conservació de la biodiversitat.

<ul style="list-style-type: none"> • Objectius d'aprenentatge comportamental: Importància dels ecosistemes naturals i la conservació de la biodiversitat.
Visió educació ambiental
Gestió ambiental i acció transformadora
Material didàctic:
Dibuixos, fotografies o vídeos de les espècies que poden ocupar les caixes-niu
Avaluació de l'activitat
Fitxa d'avaluació per escoles i full valoració per famílies
ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Les caixes s'han de col·locar durant el mes de febrer (abans de l'època de cria) . Si es volen construir les caixes-niu abans es podria fer coincidir amb el dia mundial dels ocells que és a començaments d'octubre
PRIORITAT: Mitja
TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2025
Cost: En cas de necessitar monitoratge extern: 200 € + IVA per grup classe i 250 € per grups familiars en cap de setmana
Preu de les caixes-niu: 25-40 €+ IVA (preu unitari i depenent de mida caixes. Les de mallerengues són més econòmiques que les de rapinyaires que són més grans)

7. ELABORACIÓ D'UN RECURS INTERACTIU PER CONÈIXER ESPÈCIES VEGETALS I ANIMALS DEL RIU CARDENER

Número acció: 7

Temàtica: BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
6. Aigua neta i sanejament
15. Vida terrestre

Breu descripció de l'activitat

Elaborar un recurs interactiu tipus com el que han fet al Museu del Ter:

<https://coneixelriu.museudelter.cat/ocells.php>

És un recurs per investigar:

- Vegetació del medi aquàtic
- Fauna del riu
- Ocells del riu. En aquest grup, si es clica sobre el dibuix es pot escoltar el cant de l'ocell corresponent

Aquest recurs es podria elaborar des de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener.

Tipus de recurs

Recurs interactiu per mòbil o pàgina web

Destinatari

Escola, famílies, persones adultes i visitants

Nivell educatiu recomanat: des de cicle inicial fins a ESO

Administració a qui demanar activitat o recurs: Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** aprendre diversos conceptes sobre biodiversitat, ecologia bàsica dels ecosistemes locals i comarcals, l'aigua com a condició fonamental de la vida i importància de la qualitat i quantitat de l'aigua.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Reflexionar sobre les causes i els efectes de les problemàtiques ambientals que afecten els nostres rius i rieres, participar en activitats per millorar la gestió de l'aigua, sentir-se responsables de l'ús que es fa de l'aigua.
- Objectius **d'aprenentatge comportamental:** Importància dels ecosistemes naturals i la conservació de la biodiversitat.

Visió educació ambiental

Entorn com a aula i visió ecosistèmica

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat
ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot l'any
PRIORITAT: Baixa
TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026
Cost: 9.800 + IVA

8. EDITAR UNA GUIA, FULLETÓ INFORMATIU AMB MAPA O PORTAL AMB ITINERARIS D'INTERÈS NATURAL QUE ES PODEN FER AL MUNICIPI

Número acció: 8

Temàtica: BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL

Tipus d'actuació: Educació i comunicació

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat

15. Vida terrestre

Breu descripció de l'activitat

Aprofitant que el municipi de Callús disposa d'una xarxa de camins que passen per indrets de ric patrimoni natural i històric es proposa aquesta actuació per difondre els valors naturals del municipi.

Caldria valorar si es prefereix fer: guia, fulletó informatiu amb mapa o portal amb itineraris per consultar amb mòbil o pàgina web.

Independentment del suport utilitzat, es podria editar amb els següents continguts:

- Mapa dels itineraris que es poden fer
- Durada en temps aproximat i quilòmetres per cada itinerari
- Desnivell de cada itinerari
- Dibuix sobre mapa i petites explicacions dels punts d'interès històric
- Dibuix sobre mapa i petites explicacions de punts d'interès natural i paisatgístic

Aquest recurs es podria fer conjuntament amb Súria i amb el suport de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener.

Tipus de recurs

Guia, fulletó informatiu amb mapa, portal amb itineraris per consultar amb mòbil

Destinatari

Famílies, persones adultes, entitats i visitants

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

Visió educació ambiental

Entorn com a aula, visió ecosistèmica i gestió ambiental

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT:

PRIORITAT: Baixa

TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026

Cost:

Preu fulletó amb mapa

Dibuixos, il·lustracions, disseny i continguts: 1.500 € + IVA

Edició de 2000 fulletons mida A3: 1.900 € + IVA

Preu aplicació per mòbil amb dibuixos, mapa, continguts i explicacions: 4.900 € + IVA

9. CATALOGAR I ELABORAR UNA GUIA (ON LINE) PER CONÈIXER ELS ARBRES DELS CARRERS DE SÚRIA

Número acció: 9

Temàtica: ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
7. Energia neta i assequible
13. Acció climàtica

Breu descripció de l'activitat

- Organitzar activitats i tallers per escolars adaptats als nivells educatius de: cicle mitjà, superior i ESO
- Organitzar activitats participatives, tipus jocs per famílies

Els continguts a treballar serien:

- Diferents fonts d'energia: problemàtica, contaminació i canvi climàtic
- Energies renovables
- Estalvi i eficiència energètica a casa
- Reducció de les emissions a casa
- Mostra d'aparells que funcionen amb energia solar

Les activitats amb famílies es poden realitzar amb una periodicitat anual dins la Setmana de l'Energia

Per l'organització de les activitats es pot comptar amb recursos de:

- Diputació de Barcelona <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/>
- Servei de Recursos Pedagògics del Bages <https://serveiseducatiu.xtec.cat/bages>
- Activitats d'empreses d'educació ambiental

Tipus de recurs

Activitat amb monitoratge extern

Destinatari

Escoles i famílies

Nivell educatiu recomanat: cicle superior i ESO

Administració a qui demanar activitat o recurs: Diputació de Barcelona i Servei de Recursos Pedagògics del Bages

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu**: Les diferents fonts d'energia (renovable i no renovable) i els avantatges i desavantatges respectius, l'efecte hivernacle, activitats humanes que contribueixen al canvi climàtic, conseqüències del canvi climàtic a escala global i també local.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional**: Reflexionar sobre la responsabilitat dels impactes mediambientals i socials de l'estil de vida individual, comprendre l'impacte personal sobre el clima des d'una perspectiva local i global, avaluar i comprendre la necessitat d'una energia sostenible.
- Objectius **d'aprenentatge comportamental**: Aplicar i avaluar mesures per augmentar l'eficiència i suficiència energètiques en l'esfera personal, fomentar propostes per reduir les emissions de carboni a escala local.

Visió educació ambiental

Problemes ambientals, gestió ambiental i acció transformadora

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat

Fitxa d'avaluació per escoles i enquesta de satisfacció per famílies

ÈPOCA DE L'ANY PER REALIZAR ACTIVITAT: Tot l'any per escoles i per famílies durant la Setmana de l'Energia

PRIORITAT: Baixa

TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2026

Cost: En cas de necessitar monitoratge o assessorament extern 200 € + IVA per grup (si es fa de dilluns a divendres) i 250 € si es fa en cap de setmana o festiu

10. XERRADA SOBRE ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC PER PÚBLIC ADULT**Número acció: 10****Temàtica:** ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC**Tipus d'actuació:** Educació i sensibilització**Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible**

4. Educació de qualitat
 7. Energia neta i assequible
 13. Acció climàtica

Breu descripció de l'activitat

Dins el programa d'activitats de la Setmana de l'Energia es podria organitzar una xerrada sobre energia i canvi climàtic dirigida a persones adultes i associacions del municipi.

Els continguts de la xerrada poden ser:

- Diferents fonts d'energia: problemàtica, contaminació i canvi climàtic
- Energies renovables
- Estalvi i eficiència energètica a casa
- Reducció de les emissions a casa

Tipus de recurs

Activitat amb monitoratge extern

Destinatari

Persones adultes i entitats

Nivell educatiu recomanat:**Administració a qui demanar activitat o recurs:****OBJECTIUS CURRICULARS****Visió educació ambiental**

Problemes ambientals, gestió ambiental i acció transformadora

Material didàctic:**Avaluació de l'activitat**

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Setmana de l'Energia

PRIORITAT: Mitja

TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2025

Cost: En cas de necessitar monitoratge o assessorament extern 200 € + IVA si es fa de dilluns a divendres i 250 € si es fa en cap de setmana o festiu

11. PROJECTE 50/50 per escola

Número acció: 11

Temàtica: ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
7. Energia neta i assequible
13. Acció climàtica

Breu descripció de l'activitat

La Diputació de Barcelona, a través de la Gerència de Serveis de Medi Ambient, ha liderat el projecte EURONET 50/50 i ara té en marxa l'Euronet 50/50max, en el qual s'aplica la metodologia 50/50 a les escoles i d'altres equipaments municipals per promoure l'estalvi energètic.

Aquesta metodologia es basa en la creació d'incentius econòmics vers l'estalvi energètic, així el 50% de l'estalvi econòmic fruit de les mesures d'eficiència energètiques aplicades retorna a l'equipament en forma de transferència econòmica i l'altre 50% es tradueix en un estalvi de l'Ajuntament en factures.

El resultat és que totes les parts guanyen: l'equipament té majors possibilitats d'actuació, l'ajuntament disminueix la seva despesa econòmica i la societat per la disminució dels impactes ambientals derivats de l'estalvi energètic assolit.

El recurs es demana a través del catàleg de serveis de DIBA per a escoles que s'adhereixin de nou: <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/fitxa?id=22070>

En el projecte 50/50 per escoles, la comunitat educativa i l'Ajuntament treballen conjuntament per estalviar energia. Els estalvis econòmics aconseguits amb les accions i bones practiques es reparteixen a parts iguals entre ambdós. S'ofereix un acompanyament dels projecte i de les actuacions que es determinin al llarg del curs escolar (setembre - Juny).

Tipus de recurs

Programa de la Diputació de Barcelona

Destinatari

Escoles

Nivell educatiu recomanat: Primària

Administració a qui demanar activitat o recurs: Diputació de Barcelona

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** Les diferents fonts d'energia (renovable i no renovable) i els avantatges i desavantatges respectius, l'efecte hivernacle, activitats humanes que contribueixen al canvi climàtic, conseqüències del canvi climàtic a escala global i també local.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Reflexionar sobre la responsabilitat dels impactes mediambientals i socials de l'estil de vida individual, comprendre l'impacte personal sobre el clima des d'una perspectiva local i global, avaluar i comprendre la necessitat d'una energia sostenible.

- **Objectius d'aprenentatge comportamental:** Aplicar i avaluar mesures per augmentar l'eficiència i suficiència energètiques en l'esfera personal, fomentar propostes per reduir les emissions de carboni a escala local.

Visió educació ambiental

Problemes ambientals, gestió ambiental i acció transformadora

Material didàctic:**Avaluació de l'activitat**

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot el curs

PRIORITAT: Alta

TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2026

Cost:

12. PUNT INFORMATIU PER FAMÍLIES I PERSONES ADULTES SOBRE ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC

Número acció: 12

Temàtica: ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
7. Energia neta i assequible
13. Acció climàtica

Breu descripció de l'activitat

Dins el programa d'activitats de la Setmana de l'Energia es pot organitzar un punt informatiu i per fer-lo més atractiu i que s'acosti la gent es podria combinar amb la presència d'un personatge.

Al punt informatiu hi hauria d'haver una persona que pugui explicar i donar resposta als dubtes i qüestions sobre:

- Explicació i interpretació dels costos del rebut dels subministraments energètics
- Mesures que es poden adoptar per afavorir l'estalvi i eficiència energètica
- Accions que està duent a terme l'Ajuntament per la millora de l'Energia i el Clima

Espai i materials: El recurs inclou un personatge lúdic, 1 educadora ambiental, material d'exposició (models de bombetes, aparells de telemesura, etc.) i kits solars fotovoltaics.

Tipus de recurs

Activitat amb monitoratge extern

Destinatari

Famílies, persones adultes i entitats

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs: Empreses d'educació ambiental

OBJECTIUS CURRICULARS

Visió educació ambiental

Problemes ambientals, gestió ambiental

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Setmana de l'Energia

PRIORITAT: Baixa

TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026

Cost: Educadora ambiental (3 hores) 200 € + IVA (dies laborables) i 250 € + IVA (cap de setmana o festius).

Personatge lúdic (3 hores) 210 € + IVA (dies laborables) i 330 € + IVA (cap de setmana o festius).

13. ACTUACIONS PER AFAVORIR EL COMPOSTATGE CASOLÀ**Número acció: 13****Temàtica:** RESIDUS**Tipus d'actuació:** Sensibilització i participació**Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible**

4. Educació de qualitat
 11. Ciutats i comunitats sostenibles
 12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Una bona manera de reduir la fracció orgànica de residus en municipis que tinguin habitatges amb jardí i/o horts és fomentar el compostatge casolà. En el cas que també hi estiguin interessades famílies amb habitatge sense jardí es pot facilitar el vermicompostador.

Les actuacions consistirien en:

- Sessions informatives explicant la proposta per veure quantes famílies poden estar interessades
- Compra de compostadors
- Sessions-tallers de formació als nous compostaires per explicar funcionament i processos d'autocompostatge
- Lliurament dels compostadors
- Visites "in situ" als nous compostaires per veure si funciona correctament, resoldre dubtes, etc...

Tipus de recurs

Activitats amb recursos propis i, en cas necessari monitoratge extern

Destinatari

Persones adultes i famílies

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs: Agència de Residus

OBJECTIUS CURRICULARS**Visió educació ambiental**

Gestió ambiental i acció transformadora

Material didàctic:

Guia explicativa sobre funcionament compostadors

Avaluació de l'activitat

Informe de seguiment del funcionament dels compostadors

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot l'any

PRIORITAT: Baixa

TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026

Cost:

200 €+ IVA per sessió de formació

100-150 €+ IVA per la compra de cada compostador convencional

100-250 € + IVA per la compra de cada vermicompostador

40 € + IVA per cada visita de seguiment

14. FOMENTAR EL COMPOSTATGE A L'ESCOLA

Número acció: 14

Temàtica: RESIDUS**Tipus d'actuació:** Sensibilització i participació**Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible**

4. Educació de qualitat
 11. Ciutats i comunitats sostenibles
 12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Amb l'objectiu de fer una activitat pràctica i participativa a l'escola sobre els residus, es proposa realitzar actuacions per fomentar el compostatge al centre educatiu. Les actuacions consistirien en:

- Reunió informativa amb l'equip directiu del centre per explicar el projecte i valorar: espai per posar el compostador, cursos que participaran en l'activitat, si es farà amb aportació de fracció orgànica procedent del menjador escolar o de les famílies, etc...
- Compra del compostador
- Sessions-tallers informatius per cada grup classe participant en el projecte
- Lliurament i muntatge del compostador
- Seguiment del funcionament del compostador
- Utilització del compost obtingut per adobar l'hort de l'escola

Tipus de recurs

Activitats amb recursos propis i, en cas necessari monitoratge extern

Destinatari

Escola

Nivell educatiu recomanat: Tots els cursos de primària**Administració a qui demanar activitat o recurs:** Agència de Residus**OBJECTIUS CURRICULARS**

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** Com les opcions individuals d'estil de vida influeixen en el medi ambient, avaluar i comparar la sostenibilitat de diferents models de gestió de residus.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Conèixer la necessitat de pràctiques sostenibles en la separació i reciclatge dels residus, imaginar estils de vida sostenibles on no cal llençar residus o els pocs generats es separen correctament per reciclar-los.
- Objectius **d'aprenentatge comportamental:** Fomentar propostes per promoure la separació en origen i la recollida selectiva, modificar els hàbits de separació en origen dels residus i la recollida selectiva.

Visió educació ambiental

Gestió ambiental i acció transformadora

Material didàctic:

Guia explicativa sobre funcionament compostadors

Avaluació de l'activitat

Informe de seguiment del funcionament dels compostadors

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Començar a l'inici de curs perquè doni temps a tenir compost a final de curs

PRIORITAT: Baixa

TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026

Cost:

200 € + IVA per sessió de formació

120 € + IVA per la compra de cada compostador

150 € + IVA per visita de seguiment de cada compostador

15. PROMOCIONAR EL JOC DE GRAN FORMAT SOBRE EL RECICLATGE DELS RESIDUS

Número acció: 15

Temàtica: RESIDUS

Tipus d'actuació: Educació, sensibilització, comunicació

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
11. Ciutats i comunitats sostenibles
12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Es tracta d'una activitat existent i propietat del Consorci de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener.

L'actuació a realitzar **seria fer difusió d'aquest recurs existent a l'escola i promocionar també l'activitat per grups familiars 1 o 2 vegades a l'any:**

- A les escoles: a finals de curs o inici del curs següent caldria presentar les activitats que poden demanar al Consorci.
- A les famílies i persones adultes: un cop estigui programada la data d'activitat es pot fer difusió a web, xarxes socials i cartelleres.

És un recurs preparat com a jocs de gran format, que es pot treballar amb petits grups i anar passant per diferents proves.

Els temes que es treballen són:

- Problemàtica dels residus i avantatges del reciclatge
- Repàs dels materials que van a cada contenidor
- Què s'obté dels diferents materials un cop es reciclen
- On va a parar la fracció orgànica? Quin producte se n'obté i per a què s'utilitza?
- Què és una deixalleria? Quins materials s'hi poden portar? On van els diferents materials i què se'n fa després?
- Com podem fer menys residus?

Tipus de recurs

Activitat amb recursos propis i, en cas necessari monitoratge extern

Destinatari

Escola i famílies

Nivell educatiu recomanat: Tots els cursos de primària

Administració a qui demanar activitat o recurs: Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** Com les opcions individuals d'estil de vida influeixen en el medi ambient, avaluar i comparar la sostenibilitat de diferents models de gestió de residus.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Conèixer la necessitat de pràctiques sostenibles en la separació i reciclatge dels residus, imaginar estils de vida sostenibles on no cal llençar residus o els pocs generats es separen correctament per reciclar-los.
- Objectius **d'aprenentatge comportamental:** Fomentar propostes per promoure la separació en origen i la recollida selectiva, modificar els hàbits de separació en origen dels residus i la recollida selectiva.

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat

Fitxa d'avaluació per escoles i enquesta de satisfacció per famílies i públic adult

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot el curs

PRIORITAT: Mitja

TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2026

Cost: Monitoratge activitat. 1 educadora per cada grup/classe: 200 € + IVA i per grups familiars o població adulta en caps de setmana 250 € + IVA

16. TALLER SOBRE PREVENCIÓ DE RESIDUS I RECICLATGE: CADA RESIDU AL SEU LLOC

Número acció: 16

Temàtica: RESIDUS

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
11. Ciutats i comunitats sostenibles
12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Es tracta d'una activitat existent i propietat del Consorci del Bages per la gestió dels residus. I

L'actuació a realitzar **seria fer difusió i promocionar la utilització d'aquest recurs existent a l'escola.** A finals de curs o inici del curs següent caldria presentar les activitats que poden demanar al Consorci.

És un recurs preparat per treballar amb el grup classe i amb l'ajuda de monitoratge extern.

Els temes que es treballen són:

- Problemàtica dels residus
- Com podem fer menys residus a casa i a l'escola
- Repàs dels materials que van a cada contenidor
- Què s'obté dels diferents materials un cop es reciclen

Tipus de recurs

Activitat amb recursos propis i monitoratge extern

Destinatari

Escola

Nivell educatiu recomanat: cicle mitjà i superior de primària

Administració a qui demanar activitat o recurs: Consorci del Bages per la gestió del residu

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** Com les opcions individuals d'estil de vida influeixen en el medi ambient, avaluar i comparar la sostenibilitat de diferents models de gestió de residus.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Conèixer la necessitat de pràctiques sostenibles en la separació i reciclatge dels residus, imaginar estils de vida sostenibles on no cal llençar residus o els pocs generats es separen correctament per reciclar-los.
- Objectius **d'aprenentatge comportamental:** Fomentar propostes per promoure la separació en origen i la recollida selectiva, modificar els hàbits de separació en origen dels residus i la recollida selectiva.

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:

Caixa amb diferents tipus de residus i plafons amb dibuixos dels contenidors i la deixalleria

Avaluació de l'activitat

Fitxa d'avaluació per escoles

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot el curs

PRIORITAT: Baixa

TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026

Cost: Monitoratge activitat. 1 educadora per cada grup/classe: 200 € + IVA

Temàtica: RESIDUS**Tipus d'actuació:** Educació i sensibilització**Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible**

4. Educació de qualitat
 11. Ciutats i comunitats sostenibles
 12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Es tracta d'una activitat existent i propietat de GAIA-serveis Ambientals.

És un recurs preparat que consta de:

- Varis jocs de gran format que es pot treballar amb petits grups o per famílies i anar passant per diferents proves.
- Un personatge, per fer-ho més atractiu i per anar a “buscar” participants

Els temes que es treballen són:

- Problemàtica dels residus i avantatges del reciclatge
- Repàs dels materials que van a cada contenidor
- Com podem fer menys residus?

L'activitat es complementa amb l'AUTÒPSIA A LA BOSSA DELS RESIDUS:

- S'agafa una bossa de residus llençada al contenidor de rebuig i amb materials que es podrien llençar als contenidors de reciclatge.
- Es va traient el seu contingut i es separa per fraccions, tot comentant amb quins materials es podria substituir per no generar tants residus.

Tipus de recurs

Activitat amb monitoratge extern

Destinatari

Famílies

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs: Mancomunitat Intermunicipal del Cardener i GAIA Serveis Ambientals

OBJECTIUS CURRICULARS**Visió educació ambiental**

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:
Avaluació de l'activitat
Enquesta de satisfacció per famílies i públic adult
ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Setmana de la prevenció de Residus
PRIORITAT: Mitja
TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2026
Cost: Monitoratge activitat (3 hores). 1 educadora en dies laborables: 200 € + IVA i en caps de setmana o festius 250 € + IVA Personatge lúdic (3 hores) 210 € + IVA (dies laborables) i 330 € + IVA (cap de setmana o festius).

18. VISITA A LA DEIXALLERIA MÒBIL PER PERSONES ADULTES I FAMÍLIES**Número acció: 18****Temàtica:** RESIDUS**Tipus d'actuació:** Sensibilització i comunicació**Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible**

4. Educació de qualitat
 11. Ciutats i comunitats sostenibles
 12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

A Callús no hi ha deixalleria fixa, només hi ha la mòbil. Es tractaria d'aprofitar aquest recurs per explicar la seva utilitat a famílies i persones adultes que encara no la fan servir i introduir conceptes com:

- Problemàtica dels residus i avantatges del reciclatge
- Repàs dels materials que es poden portar a la deixalleria mòbil
- Què s'obté dels diferents materials un cop es reciclen
- Com podem fer menys residus?

Es podria realitzar l'activitat durant la Setmana de Prevenció de Residus i combinar:

- Visita a la deixalleria mòbil
- Petita xerrada explicativa

A valorar si al mateix temps de realitzar l'activitat les persones participants poden fer aportació de petites quantitats de material que recull la deixalleria mòbil (oli, piles, Cds...)

Tipus de recurs

Activitat amb recursos propis

Destinatari

Famílies i població adulta

Nivell educatiu recomanat:**Administració a qui demanar activitat o recurs:** Consorci del Bages per la gestió dels residus**OBJECTIUS CURRICULARS****Visió educació ambiental**

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:**Avaluació de l'activitat**

Enquesta de satisfacció per famílies i públic adult

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Setmana de la prevenció de Residus**PRIORITAT:** Baixa**TERMINI EXECUCIÓ:** 2025-2026**Cost:**

19. CREACIÓ D'UNA ACTIVITAT KAHOOT AMB MÒBIL PER TREBALLAR ELS RESIDUS

Número acció: 19

Temàtica: RESIDUS

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
11. Ciutats i comunitats sostenibles
12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Es proposa preparar aquest element que pot ser útil per alumnes de cursos superiors per fer entendre la problemàtica dels residus d'una manera més participativa.

Aquest recurs pot ser complementari a la visita a alguna instal·lació de tractament de residus o a una xerrada introductòria sobre la problemàtica dels residus.

Un cop feta la visita o la xerrada es tractaria de contestar varies preguntes per acabar d'assimilar conceptes sobre residus. Aquestes preguntes es prepararien en format KAHOOT per poder ser contestades amb el mòbil.

Es podrien preparar per treballar els següents temes:

- Problemàtica dels residus segons tipus de gestió (abocador, incineració, reciclatge...)
- Diferents tipus de sistemes de recollida i reciclatge: avantatges i inconvenients
- Prevenció de residus i actuacions que podem fer
- Materials que es poden portar a la deixalleria
- Què se'n fa dels diferents materials portats als contenidors per reciclar i a la deixalleria?

Tipus de recurs

Activitat de nova preparació

Destinatari

Escola

Nivell educatiu recomanat: cicle superior de primària i ESO

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** Com les opcions individuals d'estil de vida influeixen en el medi ambient, avaluar i comparar la sostenibilitat de diferents models de gestió de residus.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Conèixer la necessitat de pràctiques sostenibles en la separació i reciclatge dels residus, imaginar estils de vida sostenibles on no cal llençar residus o els pocs generats es separen correctament per reciclar-los.

- **Objectius d'aprenentatge comportamental:** Fomentar propostes per promoure la separació en origen i la recollida selectiva, modificar els hàbits de separació en origen dels residus i la recollida selectiva.

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:**Avaluació de l'activitat**

Fitxa d'avaluació per escoles

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot el curs

PRIORITAT: Mitja

TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2026

Cost: Disseny imatges i continguts: 2500 € + IVA (si cal crear i dissenyar dibuixos propis)

Si no cal crear ni dissenyar imatges noves el preu és molt més econòmic o es pot crear amb recursos propis.

20. XERRADA SOBRE LA PROBLEMÀTICA DELS RESIDUS I DIFERENTS MODELS DE GESTIÓ per població adulta i famílies

Número acció: 20

Temàtica: RESIDUS

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
11. Ciutats i comunitats sostenibles
12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Es proposa preparar aquest element que pot ser útil per complementar altres elements i activitats que s'han proposat de realitzar o també pot funcionar com a activitat sola.

Es recomana elaborar un Power Point i guió de la xerrada, amb els següents continguts:

- D'on surten els materials de fabricació de cada tipus de residu
- Problemàtica que comporten els residus (quan es fabriquen i segons tipus de tractament)
- Problemàtica dels residus segons tipus de gestió (abocador, incineració, reciclatge...)
- Estalvi en matèries primeres, energia i aigua que es fa amb el reciclatge
- Diferents tipus de sistemes de recollida i reciclatge: avantatges i inconvenients
- Prevenció de residus i actuacions que podem fer
- Materials que es poden portar a la deixalleria
- Que se'n fa dels diferents materials portats als contenidors per reciclar i a la deixalleria?

Podria ser un nou recurs preparat des de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

Tipus de recurs

Activitat de nova preparació

Destinatari

Població adulta, entitats i famílies

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot l'any

PRIORITAT: Mitja

TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2026

Cost: Es pot elaborar amb recursos propis de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

En cas d'haver de contractar empresa externa: 600 euros + IVA

Si cal fer dibuixos i dissenys nous augmentaria una mica més el cost

21. VISITA GUIADA A LA DEPURADORA D'AIGÜES RESIDUALS

Número acció: 21

Temàtica: AIGUA I DEPURADORA

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
6. Aigua neta i sanejament
11. Ciutats i comunitats sostenibles

Breu descripció de l'activitat

A Callús no hi ha depuradora dins el terme municipal. Les aigües residuals del municipi, mitjançant un col·lector, van a parar a la depuradora de Manresa.

Organitzar l'activitat de visita guiada a la depuradora de Manresa o de Súria pot ser un bon recurs per conscienciar sobre la problemàtica de la contaminació de l'aigua.

La visita guiada a la depuradora pot ser útil per treballar els següents conceptes:

- D'on prové l'aigua que va a parar a la depuradora?
- Com funciona la depuradora?
- On va a parar l'aigua de la depuradora?
- Diferència entre depuradora i potabilitzadora
- Quins productes i/o materials hem d'evitar que arribin a la depuradora (tovallotes, oli de cuina...)
- Prendre consciència que l'aigua és un bé escàs
- Promoure actituds per fomentar l'estalvi d'aigua

Tipus de recurs

Visita a instal·lacions externes, amb gestió d'altres organismes o administracions

Destinatari

Escola, famílies, població adulta i entitats

Nivell educatiu recomanat: cicle superior i ESO

Administració a qui demanar activitat o recurs: Depuradora de Manresa (Aigües de Manresa) o de Súria

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** L'alumne coneix i entén l'aigua com a condició fonamental de la vida, importància de la qualitat i quantitat d'aigua, causes, efectes i conseqüències de la contaminació i l'escassetat d'aigua.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Participar en activitats per millorar la gestió de l'aigua i sanejaments locals, sentir-se responsable de l'ús que fa de l'aigua.

- **Objectius d'aprenentatge comportamental:** Reduir la petjada hídrica individual i estalviar aigua en la seva activitat diària.

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:**Avaluació de l'activitat**

Full de valoració per escolars i enquesta de satisfacció per famílies i públic adult

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot el curs

PRIORITAT: Baixa

TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026

Cost:

Temàtica: AIGUA I DEPURADORA**Tipus d'actuació:** Educació i sensibilització**Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible**

4. Educació de qualitat
6. Aigua neta i sanejament
11. Ciutats i comunitats sostenibles

Breu descripció de l'activitat

Xerrada que es pot oferir a grups escolars al propi centre, o a famílies i persones adultes en caps de setmana a algun lloc cèntric del municipi.

Els continguts a treballar dependran del nivell educatiu i dels coneixements previs que tinguin les persones a qui s'adreça l'activitat. Però podrien adaptar-se a partir de la següent proposta:

- D'on prové l'aigua que consumim a les cases de Callús?
- Entendre els problemes ambientals que comporta el malbaratament i la contaminació de l'aigua
- Diferència entre depuradora i potabilitzadora
- Quins productes i/o materials hem d'evitar que arribin a la depuradora (tovallolletes, oli de cuina...)
- Prendre consciència que l'aigua és un bé escàs
- Promoure actituds per fomentar l'estalvi d'aigua

Tipus de recurs

Activitat de nova preparació

Destinatari

Escola, famílies, població adulta i entitats

Nivell educatiu recomanat: cicle superior i ESO**Administració a qui demanar activitat o recurs:** Mancomunitat Intermunicipal del Cardener**OBJECTIUS CURRICULARS**

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** L'alumne coneix i entén l'aigua com a condició fonamental de la vida, importància de la qualitat i quantitat d'aigua, causes, efectes i conseqüències de la contaminació i l'escassetat d'aigua.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Participar en activitats per millorar la gestió de l'aigua i sanejaments locals, sentir-se responsable de l'ús que fa de l'aigua.
- Objectius **d'aprenentatge comportamental:** Reduir la petjada hídrica individual i estalviar aigua en la seva activitat diària.

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat
Full de valoració per escolars i enquesta de satisfacció per famílies i públic adult
ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot el curs per escolars i Dia Mundial de l'Aigua per població adulta
PRIORITAT: Baixa
TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026
Cost:

23. PROMOCIONAR I FOMENTAR LA UTILITZACIÓ DEL JOC TRESORS DE L'AIGUA

Número acció: 23

Temàtica: AIGUA I DEPURADORA

Tipus d'actuació: Educació, sensibilització, comunicació

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
6. aigua neta i sanejament
11. Ciutats i comunitats sostenibles

Breu descripció de l'activitat

Es tracta d'una activitat existent i propietat del Consorci de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener.

L'actuació a realitzar **seria fer difusió d'aquest recurs existent a l'escola i promocionar també l'activitat per grups familiars** el cap de setmana més proper al Dia Mundial de l'Aigua:

- A les escoles: a finals de curs o inici del curs següent caldria presentar les activitats que poden demanar al Consorci.
- A les famílies i persones adultes: un cop estigui programada la data d'activitat es pot fer difusió a web, xarxes socials i cartelleres.

Joc de geocerca per conèixer punts d'interès associats a les masses d'aigües continentals dels municipi. Aquest joc s'ha fet pels municipis de Sant Joan de Vilatorrada, Callús, Súria, Sant Salvador de Guardiola, Castellnou de Bages i Santpedor.

Els temes que es treballen són:

- Valors naturals i històrics del municipi relacionats amb les masses d'aigua
- Necessitat de conservar aigües netes i estalvi d'aigua

Tipus de recurs

Activitat amb recursos propis i, en cas necessari monitoratge extern

Destinatari

Escola i famílies

Nivell educatiu recomanat: cicle mitjà i superior

Administració a qui demanar activitat o recurs: Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu**: L'alumne coneix i entén l'aigua com a condició fonamental de la vida, importància de la qualitat i quantitat d'aigua, causes, efectes i conseqüències de la contaminació i l'escassetat d'aigua.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional**: Participar en activitats per millorar la gestió de l'aigua i sanejaments locals, sentir-se responsable de l'ús que fa de l'aigua.
- Objectius **d'aprenentatge comportamental**: Reduir la petjada hídrica individual i estalviar aigua en la seva activitat diària.

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat

Fitxa d'avaluació per escoles i enquesta de satisfacció per famílies i públic adult

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot el curs per escoles i Dia Mundial de l'Aigua per famílies

PRIORITAT: Baixa

TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2026

Cost: Monitoratge activitat. 1 educadora per cada grup/classe: 200 € + IVA i per grups familiars o població adulta en caps de setmana 250 € + IVA

Temàtica: AIGUA I DEPURADORA**Tipus d'actuació:** Sensibilització i participació**Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible**

6. Aigua neta i sanejament

11. Ciutats i comunitats sostenibles

Breu descripció de l'activitat

Aquesta acció va sorgir com a proposta a les sessions de participació que es van fer al municipi.

L'activitat pot ser un bon recurs per conscienciar sobre l'aigua com a recurs escàs i la problemàtica de la seva contaminació.

Es podria organitzar com una activitat participativa de la població preparant una aplicació, fàcilment utilitzable, on les persones o associacions del municipi que hi vulguin participar puguin introduir dades de les fonts que coneixen del municipi. A priori les dades podrien ser:

- Fotografia de la font
- Ubicació
- Estat de la font: bo, una mica malmesa, dolent, molt dolent
- Possibilitat d'arranjament de la font: si, no
- Tipus d'arranjament necessari: neteja de vegetació, adequació de l'entorn, arranjament del punt de sortida d'aigua...
- Quantitat d'aigua que surt de la font: molta, poca, gens
- Presència d'amfibis a la zona de la font: si, no, nom de l'espècie
- Es podria valorar la possibilitat de fer una analítica de la qualitat d'aigua de les fonts

Un cop recollides les dades de les fonts es podria elaborar un catàleg ON LINE i fer-ne difusió a la pàgina web de l'Ajuntament i xarxes socials.

D'entrada ja es podria crear un apartat web amb les dades actualitzades d'antius.

Tipus de recurs

Activitat amb participació ciutadana

Destinatari

Famílies, població adulta, entitats

Nivell educatiu recomanat:**Administració a qui demanar activitat o recurs:****OBJECTIUS CURRICULARS****Visió educació ambiental**

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat
Full de valoració per escolars i enquesta de satisfacció per famílies i públic adult
ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot l'any
PRIORITAT: Baixa
TERMINI EXECUCIÓ: 2025-2026
Cost: Preparació base de dades per mòbil per recollir dades de fonts: 1.200 € + IVA Buidatge de dades i disseny de les fitxes divulgatives de cada font per penjar a webs i xarxes socials: 1.100 € + IVA Valorar si aquestes feines es podrien fer amb recursos propis de: Ajuntament, Mancomunitat o persones voluntàries del municipi

Temàtica: MOBILITAT**Tipus d'actuació:** Educació, sensibilització, participació**Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible**

4. Educació de qualitat
 11. Ciutats i comunitats sostenibles
 13. Acció climàtica

Breu descripció de l'activitat

Preparació d'activitats anuals per celebrar la Setmana Europea de la Mobilitat Sostenible i conscienciar la població de la necessitat de canviar hàbits de mobilitat.

Es proposa preparar activitats per les escoles:

- Tallers adaptats als diferents nivells educatius
- Xerrades
- Jocs de gran format
- Exposicions fetes per els/les alumnes (cicle superior)

Durant el cap de setmana es poden organitzar activitats més festives per famílies, entitats i població adulta:

- Organitzar una pedalada popular
- Caminada popular
- Visita a l'exposició de l'escola
- Fi de festa amb música i/o alguna petita representació teatral o de titelles sobre el tema i que vagi donant consells de mobilitat sostenible als assistents

Per l'organització de les activitats es pot comptar amb recursos de:

- Diputació de Barcelona <https://catalegdeserveis-cercador.diba.cat/>
- Servei de Recursos Pedagògics del Bages <https://serveiseducatius.xtec.cat/bages>

Tipus de recurs

Activitats amb recursos propis i altres amb monitoratge o empreses externes

Destinatari

Escola, famílies, entitats, població adulta

Nivell educatiu recomanat: a partir de cicle inicial

Administració a qui demanar activitat o recurs: Diputació de Barcelona, Centre de Recursos Pedagògics del Bages

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu**: entendre que hi ha models de mobilitat que contribueixen al canvi climàtic.
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional**: Sentir-se responsable dels impactes mediambientals i socials del seu estil de vida individual, avaluar i comprendre la necessitat d'una mobilitat més sostenible.
- Objectius **d'aprenentatge comportamental**: Avaluar i executar projectes de sostenibilitat, fomentar propostes per reduir les emissions de carboni a escala local.

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat

Fitxa d'avaluació per escoles i enquesta de satisfacció per famílies i públic adult

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Setmana Europea de la Mobilitat Sostenible (mitjans de setembre)

PRIORITAT: Baixa

TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2026

Cost: Monitoratge activitat. 1 educadora per cada grup/classe: 200 € + IVA i per grups familiars o població adulta en caps de setmana 250 € + IVA

Actes festius: de 500 a 1.500 € + IVA

26. ACCIONS DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA PER RECOLLIR PROBLEMÀTIQUES SOBRE MOBILITAT AL MUNICIPI

Número acció: 26

Temàtica: MOBILITAT

Tipus d'actuació: Sensibilització i participació

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

11. Ciutats i comunitats sostenibles

13. Acció climàtica

Breu descripció de l'activitat

Abans de proposar més actuacions de mobilitat seria adient de realitzar diferents actuacions participatives perquè la població pugui exposar quines són les problemàtiques que els preocupen sobre aquest tema. Les actuacions podrien ser:

- Reunions amb associacions del municipi
- Reunió amb escola
- Sessió oberta a la població
- Enquestes On line

Totes les activitats s'haurien d'anunciar i fer-ne difusió pels diferents mitjans que té l'Ajuntament:

- Web i xarxes socials
- Cartelleres municipals
- Carta (via mail) a associacions i escola convocant-los a reunió

Un cop fetes les reunions i respostes les enquestes caldria fer:

- Buidatge i anàlisi de dades
- Propostes de noves activitats i actuacions per millorar la mobilitat i fer-la més sostenible

Tipus de recurs

Activitats amb recursos propis i, si cal, personal extern

Destinatari

Escola, entitats i població adulta

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:
Avaluació de l'activitat
ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Qualsevol moment de l'any o també es podria organitzar en dates properes a la Setmana Europea de la Mobilitat Sostenible (mitjans de setembre)
PRIORITAT: Alta
TERMINI EXECUCIÓ: 2023-2024
Cost: Si cal contractar empresa externa per dinamitzar o preparar sessions: 35 €/hora + IVA (dies laborables) i 50 €/hora + IVA (dies festius o cap de setmana)

27. CREACIÓ D'UNA ACTIVITAT-TALLER SOBRE CONSUM RESPONSABLE I ECONOMIA CIRCULAR PER ESCOLARS

Número acció: 27

Temàtica: CONSUM RESPONSABLE

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
11. Ciutats i comunitats sostenibles
12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Es proposa preparar aquest element que pot ser útil per alumnes de cursos superiors per fer entendre la problemàtica dels consum i la seva relació amb la conservació o destrucció del medi ambient.

L'activitat es pot preparar perquè es pugui desenvolupar com un joc:

- Els participants han d'anar a fer la compra de la setmana, a partir d'una exposició de productes.
- Cada grup exposarà quins productes ha comprat i explicarà quins criteris ha seguit per comprar uns tipus de productes o uns altres.

Al llarg de l'activitat es treballaran conceptes com:

- Origen dels productes (d'on provenen i amb quins materials s'han fabricat)
- Tipus d'envasos
- Etiquetes ecològiques
- Productes sostenibles
- Economia circular
- Productes de proximitat

Tipus de recurs

Activitat de nova preparació

Destinatari

Escola

Nivell educatiu recomanat: cicle superior de primària i ESO

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

- Objectius **d'aprenentatge cognitiu:** Com les opcions individuals d'estil de vida influeixen en el medi ambient, els models de consum i la interrelació amb emissions de CO₂, generació de residus, salut, condicions laborals...
- Objectius **d'aprenentatge socioemocional:** Sentir-se responsable dels impactes mediambientals i socials del seu estil de vida individual, imaginar estils de vida sostenibles on no cal llençar residus o els pocs generats es separen correctament per reciclar-los.

- **Objectius d'aprenentatge comportamental:** assumir el seu paper com a ciutadà mundial actiu en el repte de promoure la sostenibilitat, actuar de manera crítica en el seu paper de part activa en el mercat i qüestionar les orientacions culturals i socials pel que fa al consum i la producció.

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:**Avaluació de l'activitat**

Fitxa d'avaluació per escoles

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot el curs

PRIORITAT: Mitja

TERMINI EXECUCIÓ: 2024-2026

Cost: Disseny activitat imatges i continguts: 2800 € + IVA (si cal crear i dissenyar dibuixos propis)

Si no cal crear ni dissenyar imatges noves el preu és molt més econòmic o es pot crear amb recursos propis.

28. XERRADA SOBRE CONSUM RESPONSABLE I ECONOMIA CIRCULAR per població adulta

Número acció: 28

Temàtica: CONSUM RESPONSABLE

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

4. Educació de qualitat
11. Ciutats i comunitats sostenibles
12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Aquest element que pot ser útil per complementar altres activitats que s'han proposat de realitzar o també pot funcionar com a activitat sola.

Es recomana elaborar un Power Point i guió de la xerrada, amb els següents continguts:

- Origen dels productes que comprem habitualment (d'on provenen i amb quins materials s'han fabricat)
- Tipus d'envasos
- Etiquetes ecològiques de diferents productes (alimentaris, tèxtils, sanitaris, d'oficina, de parament de la llar...)
- Productes sostenibles
- Economia circular
- Productes de proximitat

Podria ser un nou recurs preparat des de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

Tipus de recurs

Activitat de nova preparació

Destinatari

Població adulta i entitats

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat

Full de valoració

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot l'any**PRIORITAT:** Mitja**TERMINI EXECUCIÓ:** 2024-2026**Cost:** Es pot elaborar amb recursos propis de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

En cas d'haver de contractar empresa externa: 900 euros + IVA

Si cal fer dibuixos i dissenys nous augmentaria una mica més el cost

Temàtica: ALTRES**Tipus d'actuació:** Sensibilització i participació**Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible**

11. Ciutats i comunitats sostenibles

12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Amb l'objectiu principal de millorar la participació de la població local i entitats del municipi en la preservació i millora del medi ambient, es proposa la creació del Consell de Medi Ambient de Callús, similar al que ja està funcionant a Súria.

El Consell Municipal de Medi Ambient serà un òrgan consultiu i de participació que pretén aplegar totes les persones i entitats que treballen des de diferents àmbits en la preservació i millora del medi ambient, recollint les propostes i experiències desenvolupades a Callús des de diferents àmbits.

Per la seva constitució s'hauria de convocar a:

- representants d'entitats,
- centres escolars,
- grups polítics
- persones a títol individual que hi puguin estar interessades

A priori, els objectius d'aquest Consell Municipal de Medi Ambient haurien de ser, entre d'altres, els següents:

- Mantenir un espai d'informació, col·laboració, comunicació, coordinació, estudi i debat entre l'administració local, el conjunt d'entitats i persones interessades del poble.
- Possibilitar que les línies d'actuació de l'Ajuntament comptin amb la consulta i l'opinió dels sectors implicats.
- Vetllar per la conservació, protecció i millora del medi ambient i de l'entorn.
- Vetllar per la reducció, reutilització i reciclatge de residus.
- Fomentar noves actituds i hàbits sostenibles mitjançant campanyes de sensibilització.
- Afavorir que la política mediambiental de l'Ajuntament s'adeqüi als interessos dels ciutadans i ciutadanes de la vila.

Tipus de recurs

Creació d'un nou òrgan de participació local

Destinatari

Població adulta i entitats

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i acció transformadora

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot l'any

PRIORITAT: Alta

TERMINI EXECUCIÓ: 2023-2026

Cost: Es pot organitzar i preparar amb recursos propis de l'ajuntament o de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

Temàtica: ALTRES**Tipus d'actuació:** Educació i sensibilització**Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible**

11. Ciutats i comunitats sostenibles

12. Consum i producció responsables

Breu descripció de l'activitat

Aquesta proposta va sorgir de les sessions participatives organitzades al municipi.

Es recomana preparar i organitzar una sèrie de sessions i activitats pràctiques i participatives on els hortolans puguin transmetre i explicar entre ells i a la població que també vulgui participar, diversos conceptes per fer els horts més sostenibles:

- Conreus sostenibles
- Recuperació de variants autòctones del territori
- Diagnosi i tractament de plagues i malalties
- Consells de poda, èpoques de sembra i altres...
- Com fer autocompostatge
- Problemàtica de l'aigua: consells per recollir-ne de la pluja i estalviar-ne en els conreus
- Introduir conceptes sobre economia circular
- Productes de proximitat

A partir dels diferents consells i dubtes que vagin sorgint en les sessions participatives, podria ser interessant publicar de forma periòdica una entrevista o petits consells que puguin donar persones expertes del municipi o de la comarca.

Tipus de recurs

Activitat de nova preparació

Destinatari

Població adulta i entitats (sobretot els hortolans)

Nivell educatiu recomanat:**Administració a qui demanar activitat o recurs:****OBJECTIUS CURRICULARS****Visió educació ambiental**

Problemes ambientals, gestió ambiental i acció transformadora

Material didàctic:

Avaluació de l'activitat

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot l'any

PRIORITAT: Mitja

TERMINI EXECUCIÓ: 2023-2026

Cost: Es pot organitzar i preparar amb recursos propis de l'ajuntament o de la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener

31. CICLE DE SORTIDES PER VISITAR INSTAL·LACIONS MEDIAMBIENTALS PER POBLACIÓ ADULTA I FAMÍLIES

Número acció: 31

Temàtica: ALTRES

Tipus d'actuació: Educació i sensibilització

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible

6. Aigua neta i sanejament
11. Ciutats i comunitats sostenibles
13. Acció climàtica

Breu descripció de l'activitat

Per conscienciar a la població adulta d'una manera molt pràctica, es proposa organitzar i realitzar una sèrie de visites a instal·lacions mediambientals de la comarca durant el període de vigència del present Pla.

Es podria organitzar 1 vista a l'any i així cada any es treballaria una temàtica diferent, que es podria complementar amb les altres activitats proposades de la mateixa temàtica (xerrades, tallers, actes participatius...)

Les instal·lacions que es recomana visitar serien:

- **Abocador i planta de compostatge** del Bages: per treballar el tema dels RESIDUS. Cal contactar amb el Consorci de Residus del Bages.
- **Deixalleria de Súria**: per treballar el tema dels RESIDUS. Cal contactar amb el Consorci de Residus del Bages.
- **Depuradora d'Aigües residuals de Manresa o de Súria**: per treballar AIGUA i DEURADORA. Cal contactar amb Aigües de Manresa
- **Parc Eòlic de la Serra de Rubió (Bages i Anoia)**: per treballar ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC. Cal contactar amb Ajuntaments de Castellfollit del Boix o Rubió o GAIA-Serveis Ambientals (empresa que fa les visites guiades)

Tipus de recurs

Visites guiades a instal·lacions mediambientals

Destinatari

Població adulta, entitats i famílies (nens/nenes a partir de 8 anys)

Nivell educatiu recomanat:

Administració a qui demanar activitat o recurs:

OBJECTIUS CURRICULARS

Visió educació ambiental

Problemes ambientals i gestió ambiental

Material didàctic:**Avaluació de l'activitat**

Full de valoració

ÈPOCA DE L'ANY PER REALITZAR ACTIVITAT: Tot l'any**PRIORITAT:** Mitja**TERMINI EXECUCIÓ:** 2024-2026**Cost:** recursos propis. En cas de necessitar monitoratge extern: 250 € + IVA (si es fa en caps de setmana o festius) i 200 € + IVA (si es fa en dies laborables)

6.5 TAULA RESUM D'ACCIONS

PROPOSTES D'ACCIONS EDUCACIÓ AMBIENTAL CALLÚS			Públic destinatari					Visions Educació Ambiental					Visions Educació Ambiental					
			Escola	Famílies	Població adulta	Entitats	Visitants i Altres		1. Entorn com a aula	2. Visió ecosistèmica	3. Problemes ambientals	4. Gestió ambiental	5. Acció transformadora		Educació	Sensibilització	Comunicació	Participació
Núm. acció	Programa: A l'escola coneixem el medi ambient de Callús																	
3	Organitzar sortides guiades per escolars per conèixer la natura i la Biodiversitat dels espais naturals de Callús	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL	1						1	1					1			
7	Elaboració d'un recurs interactiu per conèixer espècies vegetals i animals del riu Cardener	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL	1	1	1	1	1		1	1						1		
21	Visita guiada a la depuradora d'aigües residuals	AIGUA I DEPURADORA	1	1	1	1			1	1					1	1		

PROPOSTES D'ACCIONS EDUCACIÓ AMBIENTAL CALLÚS			Públic destinatari					Visions Educació Ambiental					Visions Educació Ambiental			
Núm. acció	Programa: Tallers ambientals a l'escola		Escola	Famílies	Població adulta	Entitats	Visitants i Altres	1. Entorn com a aula	2. Visió ecosistèmica	3. Problemes ambientals	4. Gestió ambiental	5. Acció transformadora	Educació	Sensibilització	Comunicació	Participació
1	Fomentar i promocionar l'activitat de la maleta de l'aigua	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL	1	1	1	1			1	1	1		1			
9	Organitzar activitats i tallers tipus jocs per treballar energia i canvi climàtic amb escolars i famílies	ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC	1	1					1	1	1		1	1		
15	Promocionar el Joc de gran format sobre el reciclatge dels residus	RESIDUS: RECICLATGE I PREVENCIÓ	1	1						1	1		1	1		
16	Taller sobre prevenció de residus i reciclatge: Cada residu al seu lloc	RESIDUS: RECICLATGE I PREVENCIÓ	1							1	1		1			
19	Creació d'una activitat KAHOOT amb mòbil per treballar els residus	RESIDUS: RECICLATGE I PREVENCIÓ	1	1						1	1		1			
1	Fomentar i promocionar l'activitat de la maleta de l'aigua	AIGUA I DEPURADORA	1	1	1	1			1	1	1		1	1		
22	Xerrada el cicle de l'aigua i la nova cultura de l'aigua	AIGUA I DEPURADORA	1	1	1	1				1	1		1	1		
23	Promocionar i fomentar la utilització del Joc Tresors de l'Aigua	AIGUA I DEPURADORA	1	1					1	1	1		1	1		
27	Creació d'una activitat-taller sobre consum responsable i economia circular per escolars	CONSUM RESPONSABLE	1							1	1		1			

PROPOSTES D'ACCIONS EDUCACIÓ AMBIENTAL CALLÚS			Públic destinatari					Visions Educació Ambiental					Visions Educació Ambiental			
			Escola	Famílies	Població adulta	Entitats	Visitants i Altres	1. Entorn com a aula	2. Visió ecosistèmica	3. Problemes ambientals	4. Gestió ambiental	5. Acció transformadora	Educació	Sensibilització	Comunicació	Participació
Núm. acció	Programa: A l'escola actuem pel medi ambient de Callús															
2	Fomentar la biodiversitat al pati de l'escola i activitats de conscienciació	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL	1								1	1	1			1
6	Taller de construcció i/o col·locació de caixes-niu per afavorir ocells insectívors i rapinyaires (òlibes, xoriguer...)	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL	1	1							1	1	1	1	1	1
11	Projecte 50/50 per escola	ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC	1							1	1	1	1			1
14	Fomentar el compostatge a l'escola	RESIDUS: RECICLATGE I PREVENCIÓ	1								1		1			
25	Setmana Europea de la mobilitat sostenible	MOBILITAT	1	1	1	1	1			1	1			1		
26	Accions de participació ciutadana per recollir problemàtiques sobre mobilitat al municipi	MOBILITAT	1		1	1				1	1	1		1		1

PROPOSTES D'ACCIONS EDUCACIÓ AMBIENTAL CALLÚS			Públic destinatari					Visions Educació Ambiental					Visions Educació Ambiental			
Núm. acció	Programa: Accions d'educació ambiental per a població adulta i famílies		Escola	Famílies	Població adulta	Entitats	Visitants i Altres	1. Entorn com a aula	2. Visió ecosistèmica	3. Problemes ambientals	4. Gestió ambiental	5. Acció transformadora	Educació	Sensibilització	Comunicació	Participació
1	Fomentar i promocionar l'activitat de la maleta de l'aigua	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL	1	1	1	1			1	1	1		1			
4	Organitzar sortides guiades per famílies i població adulta per conèixer la natura i la Biodiversitat dels espais naturals de Callús	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL		1	1	1	1	1	1				1			
5	Dissenyar i col·locar plafons explicatius o crear una aplicació a alguns punts emblemàtics del camí de la sal	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL		1	1	1	1	1	1					1		
7	Elaboració d'un recurs interactiu per conèixer espècies vegetals i animals del riu Cardener	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL	1	1	1	1	1	1	1					1		
8	Editar una guia, fulletó informatiu amb mapa o portal amb itineraris d'interès natural que es poden fer al municipi	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL		1	1	1	1	1	1				1	1		
6	Taller de construcció i/o col·locació de caixes-niu per afavorir ocells insectívors i rapinyaires (òlibes, xoriguer...)	BIODIVERSITAT I ENTORN NATURAL	1	1							1	1	1	1		1
9	Organitzar activitats i tallers tipus jocs per treballar energia i canvi climàtic amb escolars i famílies	ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC	1	1					1	1	1		1	1		
10	Xerrada sobre energia i canvi climàtic per públic adult	ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC			1	1				1	1			1		
12	Punt informatiu per famílies i persones adultes sobre energia i canvi climàtic	ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC		1	1	1				1	1			1		
13	Actuacions per afavorir el compostatge casolà	RESIDUS: RECICLATGE I PREVENCIÓ		1	1					1	1	1		1		1
15	Promocionar el Joc de gran format sobre el reciclatge dels residus	RESIDUS: RECICLATGE I PREVENCIÓ	1	1						1	1		1	1		
17	Activitat lúdica amb personatge sobre prevenció de residus	RESIDUS: RECICLATGE I PREVENCIÓ		1						1	1		1	1		
18	Visita a la deixalleria mòbil per persones adultes i famílies	RESIDUS: RECICLATGE I PREVENCIÓ		1	1	1				1	1			1		

PROPOSTES D'ACCIONS EDUCACIÓ AMBIENTAL CALLÚS			Públic destinatari					Visions Educació Ambiental					Visions Educació Ambiental			
Núm. acció	Programa: Accions d'educació ambiental per a població adulta i famílies		Escola	Famílies	Població adulta	Entitats	Visitants i Altres	1. Entorn com a aula	2. Visió ecosistèmica	3. Problemes ambientals	4. Gestió ambiental	5. Acció transformadora	Educació	Sensibilització	Comunicació	Participació
20	Xerrada la problemàtica dels residus i diferents models de gestió per població adulta i famílies	RESIDUS: REICLATGE I PREVENCIÓ		1	1	1				1	1		1	1		
21	Visita guiada a la depuradora d'aigües residuals	AIGUA I DEPURADORA	1	1	1	1		1	1				1	1		
22	Xerrada el cicle de l'aigua i la nova cultura de l'aigua	AIGUA I DEPURADORA	1	1	1	1				1	1		1	1		
1	Fomentar i promocionar l'activitat de la maleta de l'aigua	AIGUA I DEPURADORA	1	1	1	1			1	1	1		1	1		
23	Promocionar i fomentar la utilització del Joc Tresors de l'Aigua	AIGUA I DEPURADORA	1	1					1	1	1		1	1		
24	Elaboració d'un catàleg i difusió de les fonts del municipi	AIGUA I DEPURADORA		1	1	1	1	1	1				1	1		
25	Setmana Europea de la mobilitat sostenible	MOBILITAT	1	1	1	1	1			1	1			1		
26	Accions de participació ciutadana per recollir problemàtiques sobre mobilitat al municipi	MOBILITAT	1		1	1				1	1	1		1		1
28	Xerrada sobre consum responsable i economia circular per població adulta	CONSUM RESPONSABLE			1	1				1	1			1		
29	Creació del Consell de Medi Ambient del municipi	ALTRES			1	1				1	1	1		1		1
30	Sessions pràctiques i activitats als horts per població adulta	ALTRES			1	1				1	1	1	1	1		
31	Cicle de sortides per visitar instal·lacions mediambientals per població adulta i famílies	ALTRES		1	1	1				1	1		1	1		

7. LA GESTIÓ I EL SEGUIMENT DEL PLA

7.1 LA GESTIÓ

L'Ajuntament de Callús compta amb uns recursos humans limitats. Sovint, un mateix responsable polític s'encarrega de diverses àrees o regidories. Això comporta certs avantatges ja que facilita les aliances i la gestió de les iniciatives ambientals proposades al pla de manera transversal.

Part del personal tècnic és extern. Aquest seria el cas de la tècnica de Medi Ambient, pertanyent a la Mancomunitat Intermunicipal del Cardener, i no treballa de manera exclusiva al municipi on hi dedica unes hores a la setmana.

És per aquests motius que es planteja una metodologia de gestió i seguiment el màxim senzilla possible.

Un cop aprovat el Pla d'Educació Ambiental correspondrà als serveis tècnics i càrrecs polítics corresponents anar-lo desenvolupant i anar preparant les diferents actuacions proposades.

7.2 SEGUIMENT DEL PLA

Desenvolupar un pla de seguiment i millora permetrà realitzar una avaluació exhaustiva i continuada de l'aplicació de les mesures i dels resultats obtinguts.

Aquest seguiment dotarà al pla de la flexibilitat necessària pel seu correcte desenvolupament, i permetrà incorporar els canvis necessaris segons els possibles replantejaments en funció dels resultats o segons les modificacions de les directrius dels equipaments.

Actuacions de seguiment i millora

És aconsellable realitzar les següents revisions al llarg de la vigència del pla:

MEMÒRIES ANUALS D'APLICACIÓ DEL PLA

Aquestes memòries es plantegen per a realitzar un seguiment detallat dels resultats, de les actuacions i de l'evolució del compliment dels objectius.

D'aquesta manera, en funció dels resultats, es poden modificar les estratègies i/o actuacions previstes per a l'any següent.

REVISIÓ FINAL QUAN ACABI LA VIGÈNCIA DEL PLA

Quan acabi el període de vigència del pla es recomana de realitzar una revisió final del mateix.

En aquest moment ja s'hauran desenvolupat totes les actuacions i s'haurà de valorar si s'han aconseguit els objectius previstos.

Segons els resultats i conclusions d'aquesta revisió es podrà plantejar:

- els objectius i les estratègies per al nou pla del següent període
- les actuacions que es continuaran realitzant i si cal realitzar alguna modificació de les mateixes
- les noves propostes d'actuacions que es podrien incorporar

Aquestes memòries anuals i la revisió final haurien d'incloure els continguts que es detallen en el següent apartat.

Contingut de les actuacions de seguiment i millora

Per a cadascuna de les actuacions desenvolupades s'hauria de redactar un informe de seguiment que hauria d'incloure:

- Resum de les accions i activitats portades a terme relacionades amb l'actuació proposada
- Recursos i mitjans utilitzats
- Calendari real d'execució
- Inversions realitzades
- Resultats obtinguts

En el cas de la NO IMPLANTACIÓ d'alguna de les mesures previstes en el pla s'hauria de justificar el motiu.

Si es tracta d'actuacions la realització de les quals s'ha ajornat s'indicarà per quin motiu i si es preveu un nou calendari d'aplicació.

Proposta d'indicadors de seguiment del Pla

Per facilitar el seguiment del Pla i valorar el grau de compliment dels objectius plantejats, es proposa la utilització dels següents indicadors, i analitzar-los anualment:

- Percentatge d'activitats noves realitzades respecte les proposades al Pla
- Nombre de participants totals anuals en cadascuna de les activitats proposades
- Inversions realitzades per cadascuna de les activitats
- Grau de valoració de les activitats per parts dels usuaris. Aquesta dada s'obté mitjançant la realització d'enquestes de satisfacció als usuaris de les activitats i amb el buidatge posterior de les mateixes.

8. LA COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

Per tal que les activitats programades arribin al màxim de persones possible, requereixen d'un sistema adequat de comunicació i difusió.

Es defineix a continuació els canals que hauran de servir per a realitzar aquestes funcions de comunicació i difusió de les activitats del Pla d'Educació Ambiental del municipi.

Informació de les activitats a les escoles

- Al final del curs anterior o a l'inici del mateix curs es programarà una reunió amb els centres educatius per explicar el funcionament del Pla d'Educació Ambiental i les activitats que s'ofereixen per cada nivell educatiu.
- A l'inici de cada curs s'enviarà la programació d'activitat als centres d'ensenyament del municipi, el telèfon de contacte per si volen més informació i el formulari d'inscripció.
- A mida que es vagin programant activitats per grups familiars també es pot anar passant aquesta informació a les escoles per si volen fer-ho arribar a les famílies.

Espai a la web municipal

L'Ajuntament de Callús disposa d'una pàgina web pròpia en la qual es mostren:

- Les activitats que es realitzen al municipi
- El canal RSS de notícies i agenda

Es podrien anar posant, en aquests apartats, les activitats que es programin per famílies i associacions o bé crear un apartat/espai propi dins la web per les activitats del Pla d'Educació Ambiental.

Presència a les xarxes socials

És una eina molt útil per un projecte d'aquestes característiques el fet de disposar de perfil a les xarxes socials. La majoria de famílies s'assabentaran de les activitats mitjançant aquests canals.

Actualment l'Ajuntament de Callús és present a:

- twitter: @ajcallus
- facebook : @Ajuntament de Callús
- instagram: @ajuntamentcallus

Es podrien utilitzar aquests canals per anunciar les activitats programades per associacions i grups familiars i també anar posant alguna foto de les activitats realitzades amb les escoles.

Les xarxes socials són utilitzades per tots els grups d'edat, però potser caldria prioritzar l'ús de **facebook i twitter** per un públic més adult i **Instagram** per fer la difusió entre el públic més jove.

Butlletí municipal

Les activitats que es programin per famílies es poden anar publicant en els butlletins de l'Ajuntament:

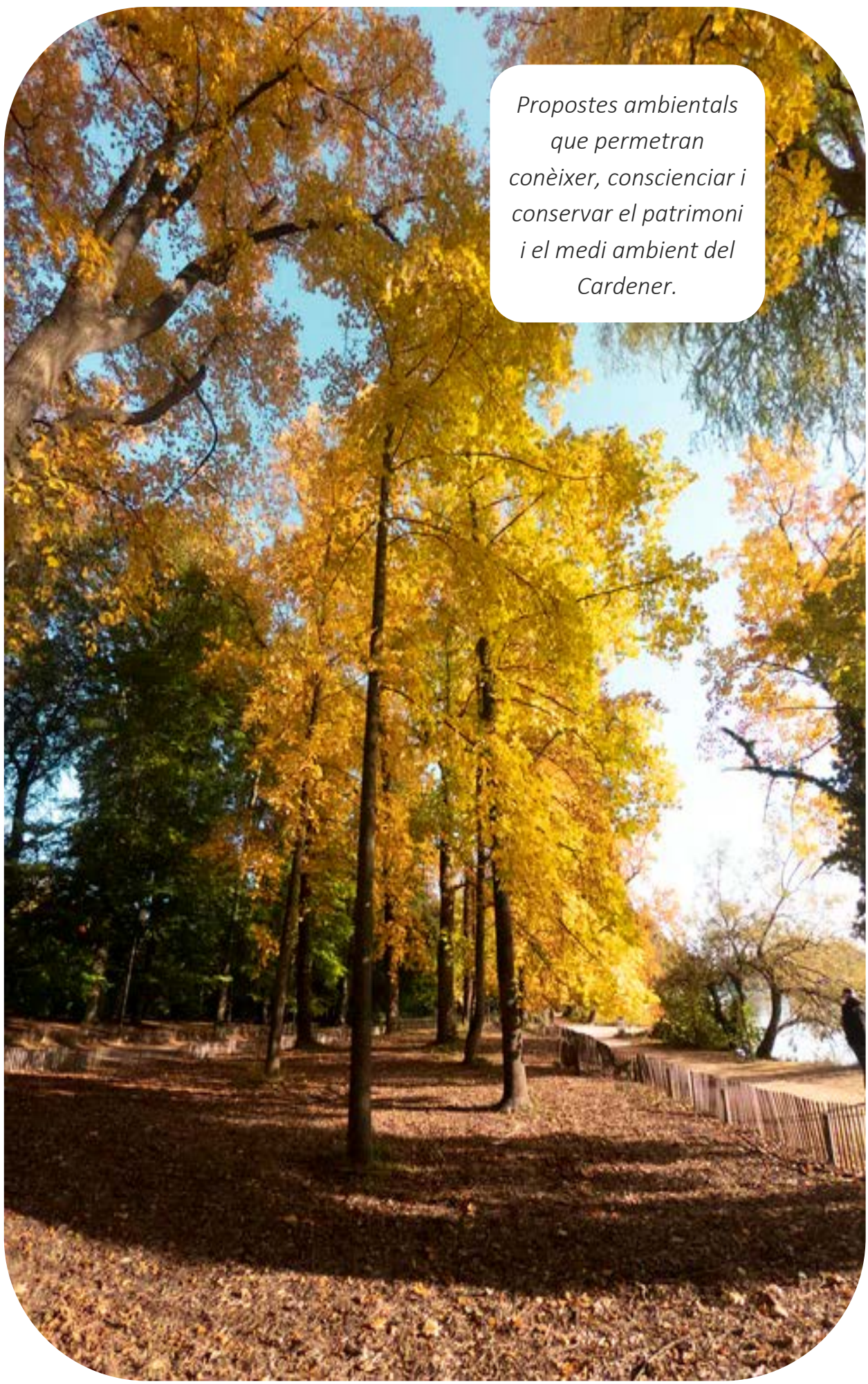
- El butlletí digital
- El butlletí en format paper que es distribueix als habitatges

Material imprès

Tot i que és recomanable prioritzar els canals de comunicació digitals, perquè són els més utilitzats per la majoria de població i també perquè es contribueix a la prevenció de residus, per segons quines activitats i sobretot per aquelles adreçades a la població de més edat es pot utilitzar la difusió en material imprès.

En el cas d'actuacions que es consideri que cal utilitzar material imprès es recomana:

- Preveure en quins casos serà necessària l'edició d'aquests materials (activitats per a gent gran i públic familiar majoritàriament).
- Calcular el nombre d'unitats a editar (per evitar excedents i malbaratament de recursos).
- Valorar a quins llocs del municipi s'han de portar i/o col·locar (cartelleres informatives, equipaments municipals, escoles, establiments comercials...).

*Propostes ambientals
que permetran
conèixer, conscienciar i
conservar el patrimoni
i el medi ambient del
Cardener.*

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Acció Climàtica

Gerència de Serveis de Medi Ambient

*Comte d'Urgell, 187
Recinte de l'Escola Industrial
08036 Barcelona*

*www.diba.cat/mediambient
[@AccioClimaDiba](https://twitter.com/AccioClimaDiba)*